

ماتریس و کاربردها

فصل ۱

(ابتدا درسنامه مربوط به این فصل را در بخش درسنامه مطالعه نمایید.)

قسمت اول: ماتریس و اعمال روی ماتریسها

تساوی، جمع و تفاضل ماتریسها

ماتریس اگر فوب مطالعه شود، بهترین نتیجه را در این بخش فواید گرفت و همه تست های آن را به درستی در کنکور جواب فواید دار.

۱. ☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با فرض $a_{ij} = \begin{cases} i-j & i \geq j \\ j & j > i \end{cases}$ تعریف می شود، مجموع درایه های آن کدام است؟

- ۱۰ (۱)   ۱۱ (۲)   ۱۲ (۳)   ۱۳ (۴)

۲. اگر $A = [ij]_{3 \times 3}$ و $B = [(i-j)^2]_{3 \times 3}$ ، آن گاه مقدار $a_{11}b_{22} + b_{21}a_{33}$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۵ (۲)   ۶ (۳)   ۷ (۴)

۳. ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} x-2y & 1 \\ z^2 & -4 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} -3 & x+2y \\ -8 & -4 \end{bmatrix}$ در صورتی که $A = B$ باشد، آن گاه $x+y+z$ کدام است؟

- ۲ (۱)   ۱ (۲)   ۲ (۳)   ۰ (۴)

۴. ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} x-2y & x \\ 1 & y \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 2 & 6-y \\ 1 & 6-x \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$ با فرض $A = B + C$ حاصل کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$

۵. ☆ اگر برای ماتریس های A و B داشته باشیم $A+B = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ و $A-B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$ آن گاه درایه واقع بر سطر اول و ستون دوم

ماتریس A کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   -۱ (۳)   -۲ (۴)

۶. ☆ اگر $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} 3i+4j & i \leq j \\ 2i-j & i > j \end{cases}$ و $B = \begin{bmatrix} 2x+y & 2a+b-7 \\ a-b+1 & 3x+5y \end{bmatrix}$ باشد آن گاه با فرض $A = B$ حاصل $(3x+2y-2a)^b$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۴ (۲)   ۹ (۳)   ۲۵ (۴)

۷. ☆ اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} i+j & i = j \\ i-j & i \neq j \end{cases}$ و $B = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، آن گاه با فرض این که مجموع درایه های قطر اصلی و فرعی

ماتریس $xA+yB$ برابر باشند، حاصل $\frac{x}{y}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $-\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $-\frac{3}{8}$

۸. ☆ اگر $\begin{bmatrix} -1 & 2y \\ 4 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x^2 & y^2 \\ z^2 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} x & 1 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن گاه بیشترین مقدار xyz کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) -۱ (۴) صفر

۹. ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 7 & 6 & 0 \end{bmatrix}$ و ماتریس B چنان باشد که $A+B=I$ ، آن گاه مجموع درایه های قطر اصلی B کدام است؟

- (۱) -۴ (۲) -۲ (۳) -۳ (۴) -۵

دانش آموزان عزیز! در صورت کمبود وقت حتماً به تست های دارای علامت ☆ پاسخ دهید. تست های دارای علامت ★ کمی دشوارتر هستند.

۱۰☆. ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i=j \\ i \neq j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 3 \\ \sin \pi(i+j) \end{cases}$ کدام است؟

- (۱) ماتریس صفر (۲) ماتریس همانی (۳) ماتریس سطری (۴) ماتریس اسکالر

۱۱☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مقدار $x + y$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) هیچ x و y به دست نمی‌آید.

۱۲☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 3 & -1 \\ 2 & a \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} a & 3 \\ b & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $C = A + B$ باشد و $c_{11} = 2c_{22}$ ، $c_{12} = 2$ ، $c_{31} - 2 = c_{12}$ آن‌گاه $a + b$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۳ (۴) -۲

۱۳☆. اگر $C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & -1 \end{bmatrix}$ ، $D = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 2 \end{bmatrix}$ و $C + 2D = 3I$ ، آن‌گاه مقدار k کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) -۲

۱۴☆. اگر $A = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 4 & -2 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $B = A + 2A + 3A + \dots + nA$ (n عددی طبیعی است) کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $n(n+1)$ (۴) $\frac{n}{4}(n+1)$

۱۵☆. ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i \neq j \\ i = j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 3 - a_{ij} \\ -a_{ij} \end{cases}$ مفروض است. مجموع درایه‌های ماتریس $A - \frac{1}{3}I$ کدام است؟

- (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) $7/5$ (۴) $8/5$

۱۶☆. ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i < j \\ i = j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 2i - a_{ji} \\ 6 - a_{ji} \end{cases}$ مفروض است. مجموع درایه‌های آن کدام است؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۳۰ (۳) ۱۷ (۴) ۲۴

ضرب ماتریس‌ها، ماتریس‌های تعویض پذیر

درست نوشتن درایه‌های ماتریس و تسلط بر محاسبات ریاضی در این‌ها بسیار مهم است. با کمی دقت اغلب سؤال‌های این بخش را پاسخ خواهید داد.

۱۷☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & b \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} -2a & 3 \\ 1 & c \end{bmatrix}$ و $AB = \begin{bmatrix} 0 & -5 \\ -6 & -1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه abc کدام است؟

- (۱) -۴ (۲) -۸ (۳) -۱۶ (۴) -۲

۱۸. اگر $A = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix}$ و $A^2 = A$ ، آن‌گاه $x + y$ کدام است؟ ($xy \neq 0$)

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۹☆. اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 4}$ ، $B = [b_{ij}]_{4 \times 6}$ ، $C = AB$ با فرض آن‌گاه $b_{ij} = 2i + 3j$ ، c_{34} کدام است؟

- (۱) ۲۸ (۲) ۲۴ (۳) ۲۶ (۴) ۳۰

۲۰☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a^2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ و $AC = B$ باشد، آن‌گاه مجموع مقادیر a کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۲۱☆. اگر $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A \times B = C$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس A کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۶

۲۲☆. اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 4 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 3 & -9 \\ 6 & 12 \\ 0 & 15 \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 5 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه با فرض $D = (2A - \frac{1}{3}B)C$ ، d_{22} کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۱۲ (۳) -۶ (۴) -۲

۲۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه ماتریس $A^2B + BAB$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2 & 6 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -3 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -3 & -1 \\ -3 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$

۲۴☆ با توجه به تساوی ماتریسی $\begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \beta & \sin \beta \\ -\sin \beta & \cos \beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$ ، مقدار b کدام است؟

(۱) $\cos(\alpha - \beta)$ (۲) $\sin(\alpha - \beta)$ (۳) $\sin(\beta - \alpha)$ (۴) $\sin(\alpha + \beta)$

۲۵ جواب‌های معادله $\begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ کدام‌اند؟

(۱) $-1, -3$ (۲) $1, -3$ (۳) $-1, 3$ (۴) $1, 3$

۲۶⊙ اگر ماتریس $A_{2 \times 2}$ چنان باشد که $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $A^2 \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -2 \\ -1 \end{bmatrix}$

۲۷⊙ کدام گزینه می‌تواند $A \times B - B \times A$ باشد؟

(۱) $\begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & 4 \end{bmatrix}$

۲۸⊙ ماتریس $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \times \dots \times \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 7 & 1 \end{bmatrix}$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 28 & 1 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 21 & 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 36 & 1 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 25 & 1 \end{bmatrix}$

۲۹⊙ اگر $A + I = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ و $B + 2I = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$ آن‌گاه حاصل $AB + 2A + B + 2I$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 7 & 2 \\ 6 & 6 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -7 & -2 \\ -6 & 6 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 7 & -2 \\ -6 & 6 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -7 & 2 \\ 6 & -6 \end{bmatrix}$

۳۰☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ را با فرض $a_{ij} = \begin{cases} i & i > j \\ j & i \leq j \end{cases}$ در نظر می‌گیریم. مجموع درایه‌های ماتریس A^2 چقدر بیش‌تر از مجموع درایه‌های

ماتریس A است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴) ۱۹

۳۱⊙ اگر $AB = \begin{bmatrix} 6 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، $BC = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$ و $CA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $(ABC)^2$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} -7 & -2 \\ 4 & -4 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -3 & -4 \\ 3 & -8 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 18 & -11 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -12 & 1 \\ -36 & 0 \end{bmatrix}$

(برگرفته از کتاب درسی)

۳۲⊙ اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & a \\ b & -2 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و ماتریس $A \times B$ قطری باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

(سراسری ریاضی فارغ از کشور- ۹۸)

۳۳☆ به ازای کدام مقدار x, y ماتریس $\begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 1 & 0 \\ y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & -1 & 4 \\ 2 & 3 & 1 \end{bmatrix}$ یک ماتریس قطری است؟

(۱) $x = 1, y = -7$ (۲) $x = 2, y = -7$ (۳) $x = 2, y = -5$ (۴) $x = 1, y = -5$

۳۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -4 & p & -2 \\ 4 & 2 & q \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} q & -4 \\ 2 & 2q \\ 4p & 6 \end{bmatrix}$ یک ماتریس قطری باشد، آن‌گاه $p - q$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ و $A^2 = \alpha A + \beta I$ باشد، آن‌گاه زوج مرتب (α, β) کدام است؟

(۱) $(-1, 6)$ (۲) $(1, -6)$ (۳) $(-1, -6)$ (۴) $(1, 6)$

۳۶☆. اگر $A = \begin{bmatrix} x & -1 & -x \\ 0 & 0 & 4 \\ y & z & z \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 2z & \frac{1}{2} & 2 \\ 2z & 0 & -4y \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \end{bmatrix}$ و ماتریس AB به ازای $y \in \mathbb{Z}$ ماتریس اسکالر باشد، مقدار xy کدام است؟ (سراسری ریاضی-۱۴۰۱)

۲ (۴)   ۱ (۳)   -۲ (۲)   -۱ (۱)

۳۷☆. اگر $\begin{bmatrix} x & y & z \\ y & t & u \\ z & u & r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$ و همه پارامترها مثبت باشند، آنگاه r کدام است؟

$\sqrt{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳)   ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

۳۸☆. از رابطه ماتریس $\begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 \\ 4 & 0 & -2 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix}$ عدد غیرصفر x ، کدام است؟ (سراسری ریاضی-۹۸)

$\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{2}{9}$ (۱)

۳۹☆. حاصل $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix}$ کدام است؟

$\begin{bmatrix} 5 \\ 10 \\ 15 \\ 20 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 30 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 5 \\ 10 \\ 20 \\ 30 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 35 \end{bmatrix}$ (۱)

۴۰☆. اگر $A+B = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ و $AB+BA = \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 5 & -7 & 5 \\ 4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس A^2+B^2 کدام است؟

۱۰ (۴)   ۱۱ (۳)   ۹ (۲)   ۱۲ (۱)

۴۱☆. ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ به صورت $a_{ij} = \begin{cases} 1 & i=j \\ 2 & i \neq j \end{cases}$ تعریف شده است. مجموع درایه‌های $A^2 - 4A$ کدام است؟ (سراسری ریاضی فارج از کشور-۹۶)

۲۲ (۴)   ۱۸ (۳)   ۱۵ (۲)   ۱۲ (۱)

۴۲☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \\ 0 & 0 & z \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 0 & 0 \\ 0 & y & z \end{bmatrix}$ و ستون سوم ماتریس A^2B برابر $\begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$ باشد، آنگاه $x+y+z$ کدام است؟

۵ (۴)   -۴ (۳)   ۴ (۲)   -۶ (۱)

۴۳☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & a \\ 0 & b & 0 \\ 0 & c & 0 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & b & c \\ a & 0 & 0 \end{bmatrix}$ و ستون دوم ماتریس $A^2 - B$ برابر $\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 6 \end{bmatrix}$ باشد، آنگاه $a+b+c$ کدام است؟

۶ (۴)   ۵ (۳)   ۴ (۲)   ۳ (۱)

۴۴☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A کدام است؟

۲۸ (۴)   ۲۴ (۳)   ۲۶ (۲)   ۲۲ (۱)

۴۵☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های A^2B^3 کدام است؟

۲ (۴)   ۱۹ (۳)   ۱ (۲)   ۲۰ (۱)

۴۶☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix}$ ، p و q دو عدد حقیقی باشند، آنگاه ماتریس $pA^2 + qB^2$ همواره کدام است؟

(۴) ماتریس همانی   (۳) ماتریس اسکالر   (۲) ماتریس ستونی   (۱) ماتریس صفر

۴۷☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس $A + B$ کدام است؟

- ۸ (۴)   ۸/۲۵ (۳)   ۸/۷۵ (۲)   ۸/۵ (۱)

۴۸☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه درایه سطر دوم و ستون سوم ماتریس B کدام است؟

- ۳ (۴)   ۳ (۳)   ۴ (۲)   -۴ (۱)

۴۹☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ 1 & 1 & 2 & 8 \\ 1 & 1 & 2 & 8 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & 1 & 4 \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} A \\ B \end{bmatrix}$ باشند، مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس C^2 کدام است؟

- (سراسری ریاضی-۹۷) ۲۴ (۴)   ۲۰ (۳)   ۱۸ (۲)   ۱۶ (۱)

۵۰☆. فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$. مجموع عناصر روی قطر اصلی ماتریس A ، کدام است؟

- (سراسری ریاضی فارغ از کشور-۱۴۰۰) ۱۷ (۲)   ۱۲ (۱)   ۲۱ (۴)   ۱۹ (۳)

۵۱☆. فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ مجموع درایه‌های سطر سوم ماتریس A ، کدام است؟

- ۱۳ (۴)   ۱۲ (۳)   ۵ (۲)   ۳ (۱)

۵۲. اگر برای دو ماتریس مربعی هم‌مرتبه A و B رابطه $A \times B = -2B \times A$ برقرار باشد، ماتریس $(A + B)^2$ کدام است؟

- $A^2 + B^2$ (۴) $A^2 - A \times B + B^2$ (۳) $A^2 - B \times A + B^2$ (۲) $A^2 + A \times B + B^2$ (۱)

۵۳☆. اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ ، چند ماتریس مانند $B = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix}$ وجود دارد که A با B تعویض پذیر است؟

- بی‌شمار (۴)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۱ (۱)

۵۴☆. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ و $AX = 3X$ ، آن‌گاه حاصل $\frac{a-b+c}{c}$ کدام است؟

- ۳ (۴)   ۴ (۳)   ۲ (۲)   -۱ (۱)

۵۵☆. اگر دو ماتریس $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix}$ تعویض پذیر باشند، آن‌گاه $a + c$ کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۴)   ۱ (۳)   ۲ (۲)   ۳ (۱)

۵۶☆. اگر $(A + I)^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $(A - I)^2 = -\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی $A_{2 \times 2}$ کدام است؟

- $\sqrt{2}$ (۴) $\frac{5}{4}$ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۵۷☆. اگر A و B دو ماتریس تعویض پذیر باشند و $AB = \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix}$ آن‌گاه $A^2 B^2$ کدام است؟

- $\begin{bmatrix} 5 & 25 \\ 25 & 5 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 10 & 26 \\ 26 & 10 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 26 & 10 \\ 10 & 26 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 25 & 5 \\ 5 & 25 \end{bmatrix}$ (۱)

۵۸☆. اگر $A = \frac{1}{\sqrt{v}} \begin{bmatrix} 2 & b & a \\ 2 & a & 2 \\ a & -2 & b \end{bmatrix}$ و $B = \frac{1}{\sqrt{v}} \begin{bmatrix} 2 & 3 & a \\ b & a & -2 \\ a & 2 & b \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه مقادیر a و b به ترتیب کدامند؟

- ۳ و -۶ (۴)   -۳ و -۶ (۳)   -۳ و ۶ (۲)   ۳ و ۶ (۱)

۵۹☆. اگر $A^2 = -A - I$ ، آن‌گاه حاصل $A(A + 2I)$ کدام است؟

- $2A - I$ (۴) $-A + I$ (۳) $A + I$ (۲) $A - I$ (۱)

۶۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} a-2 & 4 & -7 \\ b & 0 & b+2 \\ 7 & a & 0 \end{bmatrix}$ و به ازای هر i و j رابطه $a_{ij} = -a_{ji}$ باشد. آن گاه مجموع درایه های قطر اصلی A^2 کدام است؟

(۱) -120 (۲) -130 (۳) -138 (۴) -200

۶۱☆ اگر A, B, C و ماتریس های مربع باشد به طوری که $A+B=I$ و $A=BC$ و $AC=C$ کدام است؟

(۱) $-B$ (۲) $-C$ (۳) $-A$ (۴) $-I$

۶۲☆ اگر A, B, C و ماتریس های مربع باشد به طوری که $A+B=I$ و $A=BC=CB$ ، آن گاه حاصل $AC-CA$ کدام است؟

(۱) I (۲) B (۳) $\bar{O}$ (۴) A

۶۳☆ اگر برای ماتریس A داشته باشیم $A^2 + 2A + I = \bar{O}$ و ماتریس های B و C چنان باشند که $2A = B^2 + C^2$ ، آن گاه $B-C$ کدام است؟

(۱) A (۲) $2A$ (۳) $A + 2I$ (۴) $A - 2I$

۶۴☆ اگر A و B دو ماتریس 2×2 و $AB = B$ و $BA = A$ باشد آن گاه $(A+B)^2$ کدام است؟

(۱) $8A$ (۲) $2A + 6B$ (۳) $8B$ (۴) $4(A+B)$

۶۵☆ اگر برای ماتریس 2×2 ، A داشته باشیم $A^2 = I - A$ ، آن گاه حاصل $A^2(A+I)^2$ کدام است؟

(۱) I (۲) A (۳) $\bar{O}$ (۴) $-A$

۶۶☆ اگر برای ماتریس 2×2 ، A داشته باشیم $A^2 = \bar{O}$ ، آن گاه $A(I-A)^2$ کدام است؟

(۱) A (۲) $-A$ (۳) $\bar{O}$ (۴) I

۶۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^2 = mA + nI$ آن گاه n^m کدام است؟

(۱) -1 (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) 2 (۴) -2

۶۸☆ اگر A و B ماتریس های مربعی 2×2 باشند به طوری که $A+B = 2AB$ ، آن گاه حاصل $A^2 + B^2 + AB + BA$ کدام است؟

(۱) $(AB)^2$ (۲) $4(AB)^2$ (۳) $(BA)^2$ (۴) $4(BA)^2$

۶۹☆ اگر A و B دو ماتریس مربعی هم مرتبه باشند، به طوری که $A+B+AB = \bar{O}$ ، آن گاه $(A+I)(B+I)$ کدام است؟

(۱) $2AB$ (۲) $2BA$ (۳) O (۴) I

۷۰☆ اگر A ماتریس مربعی باشد، به طوری که $A^2 - A - 2I = \bar{O}$ ، آن گاه حاصل $A^3 + I$ کدام است؟

(۱) $3A + 2I$ (۲) $2A + 2I$ (۳) $3A - 2I$ (۴) $2A - 2I$

۷۱☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 1 & 6 \end{bmatrix}$ آن گاه حاصل $A^3 - 7A^2 + 2A + 4I$ کدام است؟

(۱) $4I$ (۲) $3I$ (۳) $5I$ (۴) $6I$

۷۲☆ اگر $A^2 = A$ باشد و $AB = I$ ، آن گاه حاصل A^2B^2 کدام است؟

(۱) I (۲) A (۳) B (۴) $\bar{O}$

۷۳☆ اگر A و B ماتریس های مربعی 2×2 باشند، به طوری که $AB + BA = I$ ، آن گاه حاصل $A^2B - BA^2$ کدام است؟

(۱) I (۲) $\bar{O}$ (۳) A (۴) B

۷۴☆ A یک ماتریس 2×2 است، به طوری که $A^2 + 3A - I = O$ می باشد و اگر $AU = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$ به طوری که $U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ در این صورت A^3U کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 3 \\ 5 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 5 \\ 3 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 7 \\ 10 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 7 \\ -10 \end{bmatrix}$

۷۵☆ اگر $AB = \lambda BA$ ، آن گاه حاصل $(AB)^2 - A^2B^2$ کدام است؟

(۱) λA^2B^2 (۲) $\frac{\lambda-1}{\lambda} A^2B^2$ (۳) $\frac{1-\lambda}{\lambda} A^2B^2$ (۴) $\bar{O}$

۷۶☆ اگر $AB - BA = 2I$ ، آن گاه حاصل $(A+I)(B-I) - (B-I)(A+I)$ کدام است؟

(۱) $2I$ (۲) $-2I$ (۳) I (۴) $\bar{O}$

توان ماتریس‌ها

در این مبحث با توجه به فواید ضرب ماتریس‌ها و نتیجه‌گیری صحیح استقرایی می‌توانیم بدون در دستر ز یاد، توان‌های بالای ماتریس‌ها را به‌دست آوریم.

- ۷۷ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های A^5 کدام است؟
- (۱) ۳۲ (۲) ۶۴ (۳) ۱۲۸ (۴) ۱۶
- ۷۸ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه A^{100} کدام است؟
- (۱) A (۲) $\frac{1}{2^{100}}A$ (۳) $2^{100}A$ (۴) I
- ۷۹ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $A^n = I$ است، کدام است؟
- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷
- ۸۰ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $(A - A^2)^n = \frac{1}{4^{n-1}}(A - A^2)$ برابر I باشد، کدام است؟
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۸۱ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^n کدام است؟
- (۱) a^n (۲) $2a^n$ (۳) na^n (۴) صفر
- ۸۲ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 7 \end{bmatrix}$ و $B = A^{50}$ ، آن‌گاه b_{12} کدام است؟
- (۱) $\frac{7^{50}-1}{3}$ (۲) $\frac{7^{50}-2}{3}$ (۳) $\frac{7^{50}+1}{3}$ (۴) $\frac{7^{50}+2}{4}$
- ۸۳ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2022}$ ، آن‌گاه B کدام است؟
- (۱) I (۲) A (۳) $2022A$ (۴) $A - I$
- ۸۴ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه A^{2010} کدام است؟
- (۱) I (۲) A (۳) $\bar{O}$ (۴) $-I$
- ۸۵ ☆ اگر $M = \begin{bmatrix} 2\cos^2\theta & \sin 2\theta \\ \sin 2\theta & 2\sin^2\theta \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه M^3 کدام است؟
- (۱) M (۲) $2M$ (۳) $3M$ (۴) $4M$
- ۸۶ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه ماتریس $A^8 \times B^9$ کدام است؟
- (۱) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 7 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 71 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 72 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 8 & 73 \end{bmatrix}$
- ۸۷ ☆ اگر A ماتریس مربعی 2×2 و $A^2 - A + I = \bar{O}$ باشد، آن‌گاه ماتریس A^{30} کدام است؟
- (۱) I (۲) $-I$ (۳) A (۴) $-A$
- ۸۸ ☆ اگر $A^2 = B^2 = I$ و $AB = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ و $BA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $((A+B)(A-B))^{100}$ کدام است؟
- (۱) I (۲) $-I$ (۳) $\bar{O}$ (۴) $2I$
- ۸۹ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه درایهٔ نظیر سطر سوم و ستون اول A^3 کدام است؟
- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۴
- ۹۰ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $(A+I)^6 = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $a - b$ کدام است؟
- (۱) صفر (۲) ۶ (۳) ۱ (۴) ۳۶

۹۱ ⚡ اگر $A^2 = \bar{O}$ ، حاصل $(I - A)^4 (I + A)^5$ کدام است؟

- (۱) $I + A$ (۲) $I - A$ (۳) $20A$ (۴) O

۹۲ ⚡ اگر $A^2 = A$ باشد، آنگاه حاصل $(I + A)^4$ کدام است؟

- (۱) $15A$ (۲) $16A$ (۳) $I + 15A$ (۴) $I + 16A$

۹۳ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه A^{40} کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 2^{40} & 0 \\ 0 & 2^{40} \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & 2^{39} \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} -2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \\ 2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \end{bmatrix}$

۹۴ ⚡ اگر A و B دو ماتریس 2×2 و $BA = B$ و $AB = A$ و 2×2 باشد حاصل $A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140}$ کدام است؟

- (۱) $1400A$ (۲) $1401A$ (۳) $1400B$ (۴) $1401A$

۹۵ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$ و $C = AB$ ، آنگاه مجموع درایه‌های $A^2 + C^n$ کدام است؟ (n عدد طبیعی)

- (۱) صفر (۲) $2 + 2(-1)^n$ (۳) $(-1)^n + 1$ (۴) $2(-1)^n + 3$

۹۶ ☆ اگر داشته باشیم $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & \frac{1}{2} & -1 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$ و ماتریس B چنان باشد که درایه‌های زیر قطر اصلی آن صفر باشد و $AB = I$ باشد آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس B کدام است؟

- (۱) 21 (۲) 20 (۳) 18 (۴) 15

۹۷ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$ آنگاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^n برابر 244 باشد آنگاه n کدام است؟

- (۱) 7 (۲) 3 (۳) 5 (۴) 4

۹۸ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$ آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس A^n کدام است؟

- (۱) $-n$ (۲) صفر (۳) $2 - n$ (۴) $1 - n$

۹۹ ☆ اگر $A^2 = 2A - I$ آنگاه $A^{10} = aA + bI$. زوج مرتب (a, b) کدام است؟

- (۱) $(10, -9)$ (۲) $(10, 9)$ (۳) $(9, -10)$ (۴) $(9, 10)$

۱۰۰ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^n$ (n عدد طبیعی) آنگاه مجموع درایه‌های B کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}(n - n^2)$ (۲) $2n - 2n^2$ (۳) $2n - n^2$ (۴) $n - n^2$

۱۰۱ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس $A + A^2 + A^3 + \dots + A^{200}$ کدام است؟

- (۱) 200 (۲) 400 (۳) 398 (۴) 399

۱۰۲ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & \sqrt[3]{2} & 0 \\ \sqrt[3]{8} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt[3]{4} \end{bmatrix}$ آنگاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^{10} کدام است؟

- (۱) 16 (۲) 48 (۳) 144 (۴) 192

۱۰۳ ☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$ و I ماتریس همانی مرتبه ۳ باشد، مجموع درایه‌های ماتریس $A^3 - 2A^2 + 5I$ کدام است؟

- (۱) 19 (۲) 20 (۳) 21 (۴) 22

۱۰۴ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^4 کدام است؟

- (۱) 96 (۲) 97 (۳) 99 (۴) 98

(سراسری ریاضی خارج از کشور- ۹۹)

☆۱۰۵. اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول ماتریس A^4 ، کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

(سراسری ریاضی خارج از کشور- ۹۲)

☆۱۰۶. اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، ماتریس A^4 کدام می‌باشد؟

(۱) درایه‌های زیر قطر اصلی آن صفر است. (۲) درایه‌های بالای قطر اصلی آن صفر است.
(۳) قطری غیرهمانی (۴) همانی

(سراسری ریاضی- ۹۹)

☆۱۰۷. اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول A^3 ، کدام است؟

(۱) $[30 \ 6 \ 64]$ (۲) $[30 \ 6 \ 78]$ (۳) $[24 \ 8 \ 86]$ (۴) $[30 \ 6 \ 86]$

(سراسری ریاضی خارج از کشور- ۱۴۰۱)

☆۱۰۸. اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول ماتریس A^3 کدام است؟

(۱) $[1 \ -1 \ 3]$ (۲) $[9 \ 12 \ 16]$ (۳) $[1 \ 0 \ -2]$ (۴) $[9 \ 5 \ -7]$

☆۱۰۹. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های A^{11} از مجموع درایه‌های قطر اصلی چقدر بیش تر است؟

(۱) 2^9 (۲) 2^{10} (۳) 2^{11} (۴) 2^{12}

☆۱۱۰. اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه $A^{42} + A^{55}$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$

☆۱۱۱. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، آنگاه A^{100} کدام است؟

(۱) A (۲) $-A$ (۳) I (۴) $3I$

☆۱۱۲. اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $a_{ij} = |i - j| + j - i$ ، آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140}$ کدام است؟

(۱) 16 (۲) 10 (۳) 12 (۴) 140

☆۱۱۳. اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس $A^{40} \frac{1}{36}$ کدام است؟

(۱) 6 (۲) 36 (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{36}$

☆۱۱۴. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^{100} = 2^K A^2$ باشد، آنگاه K کدام است؟

(۱) 100 (۲) 99 (۳) 98 (۴) 101

☆۱۱۵. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه مجموع درایه‌های ماتریس A^{n+1} (n عدد طبیعی) کدام است؟

(۱) $2^{n+1} + 1$ (۲) $2^{n+2} + 1$ (۳) $2^n - 1$ (۴) $2^{n-1} + 1$

☆۱۱۶. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^{49} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 49 & 1 & 0 \\ x & 49 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه x کدام است؟

- ۱) ۱۲۳۵ (۱)   ۲) ۱۲۲۵ (۲)   ۳) ۱۱۲۵ (۳)   ۴) ۱۲۷۵ (۴)

☆۱۱۷. اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $A^{25} + A^{24} + \dots + A^2 + A + 2I$ کدام است؟

- ۱) ۵ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۳ (۳)   ۴) ۴ (۴)

⊙۱۱۸. اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 2 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^2 + 2A)^{10}$ کدام است؟

- ۱) I (۱)   ۲) $-I$ (۲)   ۳) A (۳)   ۴) $-A$ (۴)

☆۱۱۹. اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^2 - 2A + 2I)^6$ کدام است؟

- ۱) I (۱)   ۲) $\bar{O}$ (۲)   ۳) A (۳)   ۴) $-I$ (۴)

⊙۱۲۰. اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 2 & 4 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^2 + 3I)^4$ کدام است؟

- ۱) $27I$ (۱)   ۲) $81I$ (۲)   ۳) $16I$ (۳)   ۴) $64I$ (۴)

☆۱۲۱. اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -2 \\ -1 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ ، با فرض $(A - kI)^n = \bar{O}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار $k + n$ کدام است؟

- ۱) ۱ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۳ (۳)   ۴) ۴ (۴)

☆۱۲۲. اگر $4A^2 = 2A$ ، آن‌گاه ماتریس A^4 کدام است؟

- ۱) $\frac{3}{4}A$ (۱)   ۲) $\frac{9}{16}A$ (۲)   ۳) $\frac{27}{64}A$ (۳)   ۴) $\frac{81}{256}A$ (۴)

⊙۱۲۳. اگر $A^2 = A$ باشد، آن‌گاه حاصل $(A - \frac{1}{3})^6$ کدام است؟

- ۱) $\frac{1}{64}I$ (۱)   ۲) $\frac{1}{32}I$ (۲)   ۳) $\frac{1}{32}A$ (۳)   ۴) $\frac{1}{64}A$ (۴)

☆۱۲۴. اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های $(2I - A)^{100}$ کدام است؟

- ۱) ۳۰۱ (۱)   ۲) ۳۰۲ (۲)   ۳) ۳۰۰ (۳)   ۴) ۳۰۳ (۴)

☆۱۲۵. اگر $A = \begin{bmatrix} -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{2}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{2}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(ABC)^n = I$ ، کم‌ترین مقدار n کدام است؟

- ۱) ۱ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۳ (۳)   ۴) ۴ (۴)

قسمت دوم: وارون ماتریس و دترمینان

دترمینان 2×2

⊙ مناسبه دترمینان 2×2 ساده می‌باشد. در این مبحث دانستن قواعد دترمینان و دقت در مناسبه بسیار مهم است.

☆۱۲۶. اگر $\begin{vmatrix} a & b \\ -4 & 1 \end{vmatrix} = 32$ ، آن‌گاه $\begin{vmatrix} a & -b \\ 2 & 3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a & b \\ 6 & -5 \end{vmatrix}$ کدام است؟

- ۱) ۸ (۱)   ۲) ۱۶ (۲)   ۳) ۳۲ (۳)   ۴) ۶۴ (۴)

☆۱۲۷. اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $\frac{|A^2 + AB|}{|B^2 + BA|}$ کدام است؟

- ۱) $-\frac{1}{3}$ (۱)   ۲) $\frac{1}{2}$ (۲)   ۳) $\frac{1}{6}$ (۳)   ۴) $\frac{1}{3}$ (۴)

۱۲۸☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2n-1}$ (n عدد طبیعی) آن گاه $|B|$ کدام است؟

$$(1) n^2 \quad (2) -n^2 \quad (3) -(2n-1)^2 \quad (4) (2n-1)^2$$

۱۲۹☆ اگر A و B ماتریس های 2×2 باشند، به طوری که $A + 2B = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ -5 & -3 \end{bmatrix}$ و $2A - B = \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix}$ ، آن گاه $|A| + |B|$ کدام است؟

$$(1) 10 \quad (2) 7 \quad (3) -7 \quad (4) -10$$

۱۳۰☆ اگر A یک ماتریس 2×2 باشد، به طوری که $|A| = 3$ ، آن گاه حاصل $|A+I| + |A-I|$ کدام است؟

$$(1) 6 \quad (2) 3 \quad (3) 8 \quad (4) 4$$

۱۳۱☆ دترمینان ماتریس 2×2 ، A را Δ و مجموع درایه های قطر اصلی A^2 را T می نامیم. مربع مجموع درایه های قطر اصلی A کدام است؟

$$(1) T + \Delta \quad (2) T^2 + 2\Delta \quad (3) 2\Delta + T \quad (4) \Delta + 2T$$

۱۳۲☆ اگر $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} 2i-j & i < j \\ i & i \geq j \end{cases}$ و $B = [b_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $b_{ij} = \begin{cases} i+2j & i \leq j \\ 2+j & i > j \end{cases}$ ، آن گاه با فرض $AX = B$ حاصل $|X|$ کدام است؟

$$(1) 1 \quad (2) -1 \quad (3) \frac{3}{2} \quad (4) -\frac{3}{2}$$

۱۳۳☆ اگر $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ و $B = [b_{ij}]_{2 \times 2}$ به طوری که $B = [b_{ij}]_{2 \times 2}$ و $a_{ij} = (-1)^i - j$ و $b_{ij} = (-1)^j + i$ ، آن گاه دترمینان ماتریس $A \times B$ کدام است؟

$$(1) 24 \quad (2) -24 \quad (3) 20 \quad (4) -20$$

۱۳۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2022}$ آن گاه دترمینان ماتریس B کدام است؟

$$(1) \text{ صفر} \quad (2) 2 \quad (3) 1 \quad (4) -1$$

۱۳۵☆ اگر α و β ریشه های معادله $x^2 - 4x + 1 = 0$ باشد آن گاه دترمینان ماتریس $A = \begin{bmatrix} \alpha + \beta & \alpha + \beta \\ -\beta & \alpha \end{bmatrix}$ کدام است؟

$$(1) 4 \quad (2) 9 \quad (3) 16 \quad (4) 25$$

۱۳۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix}$ و دترمینان ماتریس $A^{2n} + A^{2n+1}$ برابر $a^{n+27} + a^{n+25}$ باشد، آن گاه n کدام است؟

$$(1) 4 \quad (2) 5 \quad (3) 6 \quad (4) 3$$

۱۳۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix}$ و $B = A + I$ آن گاه دترمینان ماتریس $A^{2022} + B$ کدام است؟

$$(1) -1 \quad (2) -2021 \quad (3) 2021 \quad (4) 1$$

۱۳۸☆ اگر $2A = \begin{bmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{bmatrix}$ آن گاه حاصل دترمینان $|A|$ کدام است؟

$$(1) -8 \quad (2) -4 \quad (3) 8 \quad (4) 4$$

۱۳۹☆ اگر $2A + 3I = \begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix}$ آن گاه دترمینان ماتریس $2A - 3A$ کدام است؟

$$(1) 4 \quad (2) -4 \quad (3) 2 \quad (4) -2$$

۱۴۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ a & 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 3 & a \\ -1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $C = A \times B$ ، آن گاه به ازای کدام مجموعه مقادیر a، حاصل دترمینان C منفی است؟

$$(1) \emptyset \quad (2) \{a : a < 0\} \quad (3) \{a : a > 0\} \quad (4) \mathbb{R}$$

(سراسری ریاضی فارغ از کشور- ۸۶، با کمی تغییر)

۱۴۱☆ اگر A و B ماتریس های مربعی از مرتبه ۲ بوده و $A \times B = \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 7 & 10 \end{bmatrix}$ باشد، آن گاه ماتریس $B \times A$ کدام می تواند باشد؟

$$(1) \begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & 2 \end{bmatrix} \quad (2) \begin{bmatrix} -15 & -2 \\ -8 & 2 \end{bmatrix} \quad (3) \begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & -2 \end{bmatrix} \quad (4) \begin{bmatrix} -15 & 2 \\ -8 & -2 \end{bmatrix}$$

۱۴۲☆ فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 1 & a & 3 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ a & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و $ACB = 52I$ ، اگر $|B| = 104$ باشد آن گاه مجموع مقادیر ممکن برای a،

$$(1) -2 \quad (2) \text{ صفر} \quad (3) 1 \quad (4) 2$$

(سراسری ریاضی فارغ از کشور- ۱۴۰۰، با کمی تغییر)

ماتریس و کاربردها

پاسخ فصل ۱

۴ ۳ ۲ ۱ ۶

$$a_{ij} = \begin{cases} 3i + 4j & i \leq j \\ 2i - j & i > j \end{cases} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 11 \\ 3 & 14 \end{bmatrix}$$

$$B = A \Rightarrow \begin{bmatrix} 2x + y & 4a + b - 7 \\ a - b + 1 & 2x + 5y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 11 \\ 3 & 14 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x + y = 7 \\ 2x + 5y = 14 \end{cases}, \begin{cases} 4a + b - 7 = 11 \\ a - b + 1 = 3 \end{cases}$$

از حل دو دستگاه نتیجه می‌شود $x = 3, y = 1, a = 4, b = 2$ و نهایتاً داریم:

$$(3x + 2y - 3a)^b = (3 \times 3 + 2 \times 1 - 3 \times 4)^2 = (11 - 12)^2 = 1$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۷

$$a_{ij} = \begin{cases} i + j & i = j \\ i - j & i \neq j \end{cases} \Rightarrow A = [a_{ij}]_{3 \times 3} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & -1 \\ 2 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

$$xA + yB = x \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & -1 \\ 2 & 1 & 6 \end{bmatrix} + y \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2x + 2y & -x - y & -2x \\ x + y & 4x + 2y & -x + 3y \\ 2x + y & x + y & 6x + 2y \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌های قطر فرعی = مجموع درایه‌های قطر اصلی

$$\Rightarrow 2x + 2y + 4x + 2y + 6x + 2y = 2x + y + 4x + 2y - 2x$$

$$\Rightarrow 3y = -8x \Rightarrow \frac{x}{y} = -\frac{3}{8}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۸

$$\begin{bmatrix} x^2 & y^2 \\ z^2 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} x & 1 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & 2y \\ -1 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x^2 + x & y^2 + 1 \\ z^2 - 2 & 5 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & 2y \\ -1 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x^2 + x = -\frac{1}{4} \\ y^2 + 1 = 2y \\ z^2 - 2 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x + \frac{1}{2})^2 = 0 \\ (y - 1)^2 = 0 \\ z^2 = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = -\frac{1}{2}, y = 1, z = \pm 1$$

$$\max(xyz) = -\frac{1}{2} \times 1 \times (-1) = \frac{1}{2}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۱

درایه‌های ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ به صورت زیر مشخص می‌شود:

$$a_{ij} = \begin{cases} i - j & i \geq j \\ j & j > i \end{cases} \Rightarrow a_{11} = 1 - 1 = 0, a_{22} = 2 - 2 = 0, a_{33} = 3 - 3 = 0$$

$$a_{12} = 2, a_{13} = 3, a_{21} = 2 - 1 = 1, a_{22} = 3$$

$$, a_{31} = 3 - 1 = 2, a_{32} = 3 - 2 = 1$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 3 \\ 1 & 0 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 1 + 2 + 1 + 2 + 3 + 3 = 12$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۲

$$A = [ij]_{3 \times 2} \Rightarrow a_{11} = 1, a_{22} = 3 \times 2 = 6$$

$$B = [(i - j)^2]_{2 \times 2} \Rightarrow b_{22} = (2 - 2)^2 = 0, b_{21} = (2 - 1)^2 = 1$$

$$a_{11}b_{22} + b_{21}a_{22} = 1 \times 0 + 1 \times 6 = 6$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۳

نکته: دو ماتریس A و B برابرند، هرگاه مرتبه آن‌ها یکی باشد و درایه‌های نظیر آن‌ها برابر باشند.

$$A = B \Rightarrow \begin{bmatrix} -3 & x + 2y \\ -8 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x - 2y & 1 \\ z^2 & -4 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x - 2y = -3 \\ x + 2y = 1 \\ z^2 = -8 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = 1 \Rightarrow x + y + z = -1 + 1 - 2 = -2 \\ z = -2 \end{cases}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۴

$$A = B \Rightarrow \begin{bmatrix} x - 3y & x \\ 1 & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 6 - y \\ 1 & 6 - x \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x - 3y = 2 \\ x = 6 - y \\ y = 6 - x \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x - 3y = 2 \\ x + y = 6 \end{cases} \Rightarrow x - 3y + 3x + 3y = 2 + 18 \Rightarrow 4x = 20$$

$$\Rightarrow x = 5, y = 6 - 5 = 1$$

$$2B + C = 2 \begin{bmatrix} 2 & 6 - 1 \\ 1 & 6 - 5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 10 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵

$$(A + B) + (A - B) = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow 2A = \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow a_{12} = -1$$

۱۵ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$a_{ij} = \begin{cases} 3 - a_{ij} & i \neq j \\ -a_{ij} & i = j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = -a_{11} \Rightarrow a_{11} = 0$$

$$\xrightarrow{\text{به طریق مشابه}} a_{22} = a_{33} = 0$$

$$a_{12} = 3 - a_{12} \Rightarrow a_{12} = \frac{3}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{به طریق مشابه}} a_{13} = a_{21} = a_{23} = a_{31} = a_{32} = \frac{3}{2}$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & \frac{3}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & 0 & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow A - \frac{1}{2}I = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 6 \times \frac{3}{2} - \frac{3}{2} = \frac{15}{2} = 7/5$$

۱۶ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$a_{ij} = \begin{cases} 2i - a_{ji} & i < j \\ 6 - a_{ji} & i = j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = 6 - a_{11} \Rightarrow a_{11} = 3$$

$$\xrightarrow{\text{به طریق مشابه}} a_{22} = a_{33} = 3$$

$$a_{12} = 2 - a_{21} \Rightarrow a_{12} + a_{21} = 2, a_{13} = 2 - a_{31} \Rightarrow a_{13} + a_{31} = 2$$

$$a_{23} = 4 - a_{32} \Rightarrow a_{23} + a_{32} = 4$$

$$A = \begin{bmatrix} 3 & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & 3 & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}}$$

$$9 + (a_{12} + a_{21}) + (a_{13} + a_{31}) + (a_{23} + a_{32}) = 9 + 2 + 2 + 4 = 17$$

۱۷ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2a & 3 \\ 1 & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2a + 2 & 3 + 2c \\ b - 10a & 15 + bc \end{bmatrix}$$

$$\text{(فرض)} AB = \begin{bmatrix} 0 & -5 \\ -6 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} -2a + 2 & 3 + 2c \\ b - 10a & 15 + bc \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -5 \\ -6 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -2a + 2 = 0 \\ 3 + 2c = -5 \\ b - 10a = -6 \\ 15 + bc = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a = 1, c = -4, b = 4 \Rightarrow abc = 1 \times 4 \times (-4) = -16$$

۱۸ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x^2 + xy & x^2 + xy \\ yx + y^2 & yx + y^2 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{(فرض)} A^2 = A} \begin{bmatrix} x^2 + xy & x^2 + xy \\ yx + y^2 & yx + y^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 + xy = x \\ yx + y^2 = y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + y = 1 \\ x + y = 1 \end{cases}$$

۹ (۴ ۳ ۲ ۱)

مجموع درایه‌های قطر اصلی B =

مجموع درایه‌های قطر اصلی A - مجموع درایه‌های قطر اصلی I

$$\text{با توجه به این‌که } I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ و } A = \begin{bmatrix} 5 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 7 & 6 & 0 \end{bmatrix} \text{ داریم:}$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی B = 3 - (5 + 2 + 0) = 3 - 7 = -4

۱۰ (۴ ۳ ۲ ۱)

نکته: اگر k یک عدد صحیح باشد، آنگاه $\sin k\pi = 0$

$$a_{ij} = \begin{cases} 3 & i = j \\ \sin \pi(i + j) & i \neq j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = a_{22} = a_{33} = 3$$

$$, a_{12} = a_{13} = a_{21} = a_{23} = a_{31} = a_{32} = 0$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{یک ماتریس اسکالر است.}$$

۱۱ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow x \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} + y \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 0 & -x \\ -x & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} y & 0 \\ y & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} y & -x \\ y-x & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

تساوی فوق امکان‌پذیر نیست؛ زیرا به ازای $y = 1$ یا $y = 3$ همه درایه‌های نظیر برابر نیستند؛ پس X و Y ای وجود ندارد که داشته

$$xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \text{ باشیم}$$

۱۲ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$C = A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 3 & -1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & 3 \\ b & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b+3 \\ b+3 & a+1 \end{bmatrix}$$

$$\left. \begin{aligned} c_{11} = 2c_{22} &\Rightarrow a+1 = 2 \times 1 \Rightarrow a = 1 \\ c_{21} - 2 = c_{12} &\Rightarrow 3 - 2 = b + 3 \Rightarrow b = -2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a + b = 1 - 2 = -1$$

۱۳ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$C + 2D = 3I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & -1 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 2 \end{bmatrix} = 3 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 4+2k & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow 4+2k = 0 \Rightarrow k = -2$$

۱۴ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$B = A + 2A + 3A + \dots + nA = (1 + 2 + 3 + \dots + n)A$$

$$= \frac{n(n+1)}{2} \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 4 & -2 \end{bmatrix} \Rightarrow B = \begin{bmatrix} -n(n+1) & 0 \\ 2n(n+1) & -n(n+1) \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 2n(n+1) - 2n(n+1) = 0$$

۲۳ (۴ ۳ ۲ ۱)

در این جا محاسبه ماتریس‌های $A^T B$ و BAB وقت‌گیر است؛ به همین جهت به کمک خواص ضرب ماتریس‌ها عبارت داده‌شده را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$A^T B + BAB = A(AB) + B(AB) = (A + B)AB$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \Rightarrow A + B = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & \frac{3}{2} \end{bmatrix}$$

$$A^T B + BAB = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & \frac{3}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

۲۴ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$\begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \beta & \sin \beta \\ -\sin \beta & \cos \beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta & \cos \alpha \sin \beta - \sin \alpha \cos \beta \\ \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta & \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \cos(\alpha - \beta) & \sin(\beta - \alpha) \\ \sin(\alpha - \beta) & \cos(\alpha - \beta) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow b = \sin(\beta - \alpha)$$

۲۵ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$\begin{bmatrix} x & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ x \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{bmatrix} -x+2 & 3 \\ -x+2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ x \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} -x^2+2x+3 \\ -x^2+2x+3 \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow -x^2+2x+3=0 \Rightarrow -(x+1)(x-3)=0$$

$$\Rightarrow x = -1 \text{ یا } x = 3$$

۲۶ (۴ ۳ ۲ ۱)

روش اول: بنابه فرض، ماتریس $A_{3 \times 2}$ چنان است که $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ داریم:

$$A^2 \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = A \left(A \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} \right) = A \begin{bmatrix} -(-2) \\ -(-1) \end{bmatrix} = A \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

روش دوم: یکی از ماتریس‌های A که در تساوی $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ صدق

$$\text{می‌کند، } A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \text{ است. داریم:}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^2 \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

۲۷ (۴ ۳ ۲ ۱)

نکته: اگر A و B دو ماتریس 2×2 باشند، آن‌گاه درایه‌های قطر اصلی ماتریس $A \times B - B \times A$ قرینه یکدیگرند.

بنابراین از بین گزینه‌ها تنها ماتریس $\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$ می‌تواند $A \times B - B \times A$ باشد.

۱۹ (۴ ۳ ۲ ۱)

بنا به فرض $b_{ij} = 2i + 3j$ و $a_{ij} = i - j$ داریم:

$$C_{3 \times 6} = A_{3 \times 4} \times B_{4 \times 6} \Rightarrow c_{34} = (\text{سطر سوم}) \times (B \text{ چهارم ستون})$$

$$\Rightarrow c_{34} = \begin{bmatrix} 3-1 & 3-2 & 3-3 & 3-4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2+12 \\ 4+12 \\ 6+12 \\ 8+12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 14 \\ 16 \\ 18 \\ 20 \end{bmatrix} = 28 + 16 - 20 = 24$$

۲۰ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$AC = B \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a^2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x+y \\ a^2 x+y \\ x-y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+y=2 \\ x-y=a \\ a^2 x+y=1 \end{cases} \Rightarrow x = \frac{a+2}{2}, y = \frac{2-a}{2}$$

$$\xrightarrow{a^2 x+y=1} a^2 \times \frac{a+2}{2} + \frac{2-a}{2} = 1$$

$$\Rightarrow a^3 + 2a^2 + 2 - a = 2 \Rightarrow a(a^2 + 2a - 1) = 0$$

$$\Rightarrow a = 0 \text{ یا } a^2 + 2a - 1 = 0 \xrightarrow{a_1+a_2=-2} a_1 + a_2 + a_3$$

$$= 0 - 2 = -2$$

۲۱ (۴ ۳ ۲ ۱)

بنا به فرض $C = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}_{2 \times 3}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$ تساوی $A \times B = C$ ماتریس A نیز 2×3 می‌باشد. فرض

کنیم $A = \begin{bmatrix} x & y & z \\ t & u & v \end{bmatrix}_{2 \times 3}$ در این صورت داریم:

$$\begin{bmatrix} x & y & z \\ t & u & v \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x & -x+y-z & z \\ t & -t+u-v & v \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow x=1, z=2, t=0, v=1, -x+y-z=-3$$

$$, -t+u-v=-1 \Rightarrow y=0, u=0$$

$$x+y+z+t+u+v=1+0+2+0+0+1=4$$

۲۲ (۴ ۳ ۲ ۱)

بنابه فرض $C = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 5 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 3 & -9 \\ 6 & 12 \\ 0 & 15 \end{bmatrix}, A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 4 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$

و $D = (2A - \frac{1}{3}B)C$ می‌باشد.

ستون دوم $C \times$ سطر دوم $(2A - \frac{1}{3}B)$

$$= \begin{bmatrix} 2 \times 4 - \frac{1}{3} \times 6 & 2 \times 2 - \frac{1}{3} \times 12 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = -6$$

۳۴ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$AB = \begin{bmatrix} -۴ & p & -۲ \\ ۴ & ۲ & q \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q & -۴ \\ ۲ & ۲q \\ ۴p & ۶ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -۴q + ۲p - ۸p & ۱۶ + ۲pq - ۱۲ \\ ۴q + ۴ + ۴pq & -۱۶ + ۴q + ۶q \end{bmatrix}$$

برای این که AB قطری باشد باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} ۱۶ + ۲pq - ۱۲ = ۰ \\ ۴q + ۴ + ۴pq = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} pq = -۲ \\ q + ۱ + pq = ۰ \end{cases}$$

$$\Rightarrow q + ۱ - ۲ = ۰ \Rightarrow q = ۱, p = -۲$$

$$q - p = ۱ - (-۲) = ۳$$

۳۵ (۴ ۳ ۲ ۱)

روش اول: $A^T = \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix}, A^T = \alpha A + \beta I$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix} = \alpha \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۰ & ۱ \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \beta - \alpha & \alpha \\ ۴\alpha & ۲\alpha + \beta \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} \beta - \alpha = ۵ \\ ۲\alpha + \beta = ۸ \\ \alpha = ۱ \end{cases}$$

با قرار دادن $\alpha = ۱$ در دو معادله دیگر مقدار $\beta = ۶$ می‌شود؛ پس $(\alpha, \beta) = (۱, ۶)$

روش دوم:

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه داریم: $A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$

$$A = \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \Rightarrow A^T - (-۱+۲)A + (-۲-۴)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T - A - ۶I = \bar{O} \Rightarrow A^T = A + ۶I = \alpha A + \beta I$$

$$\Rightarrow (\alpha, \beta) = (۱, ۶)$$

۳۶ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$AB = \begin{bmatrix} x & -۱ & -x \\ ۰ & ۰ & ۴ \\ y & z & z \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲z & \frac{1}{۲} & ۲ \\ ۲z & ۰ & -۴z \\ ۰ & \frac{1}{۲} & ۰ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۲xz - ۲z & ۰ & ۲x + ۴z \\ ۰ & ۲ & ۰ \\ ۲yz + ۲z^2 & \frac{y}{۲} + \frac{z}{۲} & ۲y - ۴z^2 \end{bmatrix}$$

برای این که AB ماتریس اسکالر باشد باید درایه‌های غیر از قطر اصلی صفر و درایه‌های قطر اصلی برابر باشند. Z نمی‌تواند صفر باشد زیرا درایه سطر اول و ستون اول صفر می‌شود.

$$\begin{cases} ۲x + ۴z = ۰ \\ ۲yz + ۲z^2 = ۰ \\ \frac{y}{۲} + \frac{z}{۲} = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -۲z \\ y = -z \end{cases}, \begin{cases} ۲xz - ۲z = ۲ \\ ۲y - ۴z^2 = ۲ \end{cases}$$

۲۸ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$\begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲ & ۱ \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲+۳ & ۱ \end{bmatrix}$$

و در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} \cdots \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۷ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲+\cdots+۷ & ۱ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ \frac{۷(۷+۱)}{۲} & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲۸ & ۱ \end{bmatrix}$$

۲۹ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$AB + ۲A + B + ۲I = AB + B + ۲A + ۲I$$

$$= (A + I)B + (A + I)(۲I) = (A + I)(B + ۲I)$$

$$= \begin{bmatrix} ۳ & -۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} ۲ & ۱ \\ -۱ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۷ & ۲ \\ ۶ & ۶ \end{bmatrix}$$

۳۰ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$a_{ij} = \begin{cases} i & i > j \\ j & i \leq j \end{cases} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۵ & ۶ \\ ۶ & ۸ \end{bmatrix}$$

(مجموع درایه‌های ماتریس A) - (مجموع درایه‌های ماتریس A^T)

$$= (۵+۶+۶+۸) - (۱+۲+۲+۲) = ۲۵ - ۷ = ۱۸$$

۳۱ (۴ ۳ ۲ ۱)

به کمک خواص ضرب ماتریس‌ها داریم:

$$(ABC)^T = (ABC)(ABC) = (AB)C(ABC)$$

$$= (AB)(CA)(BC)$$

$$(ABC)^T = \begin{bmatrix} ۶ & -۱ \\ ۰ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲ & ۱ \\ ۵ & ۴ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۰ \\ ۲ & -۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۷ & ۲ \\ ۵ & ۴ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۰ \\ ۲ & -۲ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -۳ & -۴ \\ ۳ & -۸ \end{bmatrix}$$

۳۲ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A \times B = \begin{bmatrix} ۵ & a \\ b & -۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & -۲ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۳a+۵ & a-۱۰ \\ b-۶ & -۲b-۲ \end{bmatrix}$$

برای این که ماتریس $A \times B$ قطری باشد، باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} a-۱۰=۰ \\ b-۶=۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=۱۰ \\ b=۶ \end{cases} \Rightarrow a-b=۱۰-۶=۴$$

۳۳ (۴ ۳ ۲ ۱)

حاصل ضرب زیر یک ماتریس ۲×۲ است.

$$\begin{bmatrix} x & -۱ & ۴ \\ ۲ & ۳ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲ & -۲ \\ ۱ & ۰ \\ y & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۲x-۱+۴y & -۲x+۴ \\ ۴+۳+y & -۴+۱ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۲x+۴y-۱ & -۲x+۴ \\ y+۷ & -۳ \end{bmatrix}$$

برای این که ماتریس فوق قطری باشد باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} -۲x+۴=۰ \\ y+۷=۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=۲ \\ y=-۷ \end{cases}$$

۴۱

بنابراین فرض $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ و $a_{ij} = \begin{cases} 1 & i=j \\ 2 & i \neq j \end{cases}$ پس درایه‌های ماتریس A به صورت زیر می‌باشد:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & 8 & 8 \\ 8 & 9 & 8 \\ 8 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

$$A^T - 4A = \begin{bmatrix} 9 & 8 & 8 \\ 8 & 9 & 8 \\ 8 & 8 & 9 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 4 & 8 & 8 \\ 8 & 4 & 8 \\ 8 & 8 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 15$$

۴۲

نکته: اگر $A = [a_{ij}]_{m \times n}$ و $B = [b_{ij}]_{n \times p}$ ، آن‌گاه داریم:
(ستون j ام B) $\times$ (ماتریس A) = (ستون j ام $A \times B$)

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \\ 0 & 0 & z \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \\ 0 & 0 & z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & x & xy \\ 0 & 0 & yz \\ 0 & 0 & z^2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 0 & 0 \\ 0 & y & z \end{bmatrix}$$

$$A^T B = \begin{bmatrix} 1 & x & xy \\ 0 & 0 & yz \\ 0 & 0 & z^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ x \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} xyz \\ yz^2 \\ z^3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} xyz = -6 \\ yz^2 = 2 \\ z^3 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} xyz = -6 \\ yz^2 = 2 \\ z = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = 2, x = 3, x + y + z = 3 + 2 - 1 = 4$$

۴۳

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & a \\ 0 & b & 0 \\ 0 & c & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & a \\ 0 & b & 0 \\ 0 & c & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & ac & a^2 \\ 0 & b^2 & 0 \\ 0 & bc & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & b & c \\ a & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$(A^T - B) = \begin{bmatrix} ac & 0 & a^2 \\ b^2 & -b & 0 \\ bc & 0 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ b \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ac \\ b^2 - b \\ bc \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 6 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} ac = 3 \\ b^2 - b = 2 \Rightarrow b^2 - b - 2 = 0 \Rightarrow (b+1)(b-2) = 0 \\ bc = 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = -1, c = -6, a = -\frac{1}{2} \\ b = 2, c = 3, a = 1 \end{cases}$$

پس برای $a + b + c$ دو مقدار 6 و $-\frac{7}{2}$ به دست می‌آید.

۴۴

نکته: برای هر دو ماتریس مربعی و هم مرتبه A و B ، حاصل جمع درایه‌های قطر اصلی $A \times B$ با حاصل جمع درایه‌های قطر اصلی $B \times A$ برابر است.

با قرار دادن $x = -2z$ و $y = -z$ در دستگاه سمت چپ داریم:

$$\begin{cases} -4z^2 - 2z = 2 \\ -2z - 4z^2 = 2 \end{cases} \Rightarrow 2z^2 + z - 1 = 0 \Rightarrow z = -1 \text{ یا } z = -\frac{1}{2}$$

چون بنا به فرض y عددی صحیح است پس $z = -\frac{1}{2}$ قابل قبول نیست و نهایتاً داریم:

$$xy = (-2z)(-z) = 2z^2 = 2(-1)^2 = 2$$

۳۷

$$\begin{bmatrix} x & 0 & 0 \\ y & t & 0 \\ z & u & r \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & y & z \\ 0 & t & u \\ 0 & 0 & r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} x^2 & xy & xz \\ xy & y^2 + t^2 & yz + tu \\ zx & zy + ut & z^2 + u^2 + r^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$$

$$x^2 = 4 \Rightarrow x = 2, xy = 2 \Rightarrow y = 1, xz = 1 \Rightarrow z = \frac{1}{2}$$

$$a = xy = 2, b = zx = 1, y^2 + t^2 = 4 \Rightarrow 1 + t^2 = 4 \Rightarrow t = \sqrt{3}$$

$$yz + tu = c = 2 \Rightarrow 1 \times \frac{1}{2} + \sqrt{3} \times u = 2 \Rightarrow u = \frac{3}{2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$z^2 + u^2 + r^2 = 4 \Rightarrow \frac{1}{4} + \frac{3}{4} + r^2 = 4 \Rightarrow r^2 = 4 - 1 = 3 \Rightarrow r = \sqrt{3}$$

۳۸

$$\begin{bmatrix} x & 2x & -1 \\ 3 & -1 & 1 \\ 4 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 3x + 4x - 1 & -x - 2 & x - 4x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 7x - 1 & -x - 2 & -3x \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow x(7x - 1) - 2x(x + 2) + 3x = 0 \xrightarrow{x \neq 0}$$

$$7x - 1 - 2x - 4 + 3 = 0 \Rightarrow 9x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{9}$$

۳۹

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 3 \\ 5 & 5 \\ 7 & 7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 35 \end{bmatrix}$$

۴۰

$$(A + B)^T = (A + B)(A + B) = (A + B)A + (A + B)B$$

$$= A^T + BA + AB + B^T$$

$$(A + B)^T = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 8 & -3 & 7 \\ 8 & -4 & 8 \end{bmatrix}$$

$$A^T + B^T = (A + B)^T - (AB + BA) = \begin{bmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 8 & -3 & 7 \\ 8 & -4 & 8 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 5 & -7 & 5 \\ 4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 3 & 4 & 2 \\ 4 & -5 & 5 \end{bmatrix}$$

$$A^T + B^T = \text{مجموع درایه‌های قطر اصلی} = 2 + 4 + 5 = 11$$

۴۸ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$AB=I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

از تساوی فوق بلافاصله نتیجه می‌شود $a=1, b=0, c=0$ و در ادامه داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{matrix} \text{○} & \text{○} & f+3i \\ \text{○} & \text{○} & i \end{matrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow f+3i=0, i=1 \Rightarrow f=-3i=-3$$

پس درایهٔ سطر دوم و ستون سوم ماتریس B برابر -3 است.

۴۹ (۱) (۲) (۳) (۴)

با فرض $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & \frac{1}{4} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & \frac{1}{16} \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & 1 & 4 \\ \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & \frac{1}{16} \end{bmatrix}$

و $C = \begin{bmatrix} A \\ B \end{bmatrix}$ داریم:

$$D = C^T = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & \frac{1}{4} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & \frac{1}{16} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & \frac{1}{4} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & \frac{1}{16} \end{bmatrix}$$

لزومی به محاسبهٔ همهٔ درایه‌های C^T نیست چون درایه‌های قطر اصلی C^T را می‌خواهیم:

$$D_{11} = 1 \times 1 + 3 \times \frac{1}{3} + 6 \times \frac{1}{6} + 24 \times \frac{1}{24} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{22} = \frac{1}{3} \times 3 + 1 \times 1 + 2 \times \frac{1}{2} + 8 \times \frac{1}{8} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{33} = \frac{1}{6} \times 6 + \frac{1}{2} \times 2 + 1 \times 1 + 4 \times \frac{1}{4} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{44} = \frac{1}{24} \times 24 + \frac{1}{8} \times 8 + \frac{1}{4} \times 4 + 1 \times 1 = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{11} + D_{22} + D_{33} + D_{44} = 4 + 4 + 4 + 4 = 16$$

۵۰ (۱) (۲) (۳) (۴)

روش اول: $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

A درایهٔ سطر اول و ستون اول $= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 6 & 9 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = 9$$

A درایهٔ سطر دوم و ستون دوم $= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = 7$$

اگر فرض کنیم $B = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$

و $C = \begin{bmatrix} 28 & -1 & -2 \\ -4 & 2 & -1 \\ -3 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ در این صورت $A=BC$ و می‌توان گفت مجموع

درایه‌های قطر اصلی BC با مجموع درایه‌های قطر اصلی CB است.

مجموع درایه‌های قطر اصلی $A = \begin{bmatrix} 28 & -1 & -2 \\ -4 & 2 & -1 \\ -3 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه‌های قطر اصلی A برابر $10+20-2=28$ است.

۴۵ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^T B^T = A(AB)B^T = AIB^T = AB^T = (AB)B = IB = B = \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه‌های ماتریس $A^T B^T$ برابر مجموع درایه‌های ماتریس B می‌باشد یعنی عدد یک.

۴۶ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$B^T = \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$M = pA^T + qB^T = pI + qI = (p+q)I$$

پس M یک ماتریس اسکالر است.

۴۷ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$AB=I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m & n & p \\ q & r & s \\ t & u & v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

از تساوی فوق بلافاصله نتیجه می‌شود $n=p=s=0$ و داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m & 0 & 0 \\ q & r & 0 \\ t & u & v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{matrix} \text{○} & 2r & 0 \\ \text{○} & \text{○} & 4v \end{matrix}$$

$$\Rightarrow m=1, r=\frac{1}{2}, v=\frac{1}{4}$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی $A+B =$ مجموع درایه‌های قطر اصلی A + مجموع درایه‌های قطر اصلی $B =$

$$1+2+4+1+\frac{1}{2}+\frac{1}{4} = 8+\frac{3}{4} = \frac{35}{4} = 8\frac{1}{4}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۴

$$AX = \lambda X \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} a + 2c \\ 2b - 2c \\ -b + c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda a \\ \lambda b \\ \lambda c \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + 2c = \lambda a \\ 2b - 2c = \lambda b \\ -b + c = \lambda c \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = a \\ b = -2c \\ b = -2c \end{cases} \Rightarrow \frac{a - b + c}{c} = \frac{c + 2c + c}{c} = 4$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۵

$$A \times B = B \times A \Rightarrow \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 2a - c & -3 \\ 3a + c & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2a + 3 & -a + 1 \\ 3a + c & 2c + 5 \\ 8 & -c + 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} 2a - c = 2a + 3 \\ -3 = -a + 1 \\ 3a + c = 2c + 5 \\ 8 = -c + 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} c = -3 \\ a = 4 \\ c + 5 = 3a \\ c = -3 \end{cases}$$

مقادیر $a = 4$ و $c = -3$ در تساوی $c + 5 = 3a$ صدق می‌کنند پس دو ماتریس $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 4 & 1 \\ -3 & 5 \end{bmatrix}$ تعویض پذیرند و $a + c = 4 - 3 = 1$ است.

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۶

نکته: ماتریس‌های مربعی و هم‌مرتبه A و I همواره تعویض پذیرند و اتحادهای جبری برای آن‌ها برقرار است.

$$(A+I)^T - (A-I)^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow (A^T + 2A + I) - (A^T - 2A + I) = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow 4A = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

و مجموع درایه‌های قطر اصلی A برابر است با $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۷

$$(AB)^T = (AB)(AB) = A(BA)B \xrightarrow{AB=BA} (AB)^T = A(AB)B = (A^T B)B = A^T B^T$$

$$\Rightarrow A^T B^T = \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 26 & 10 \\ 10 & 26 \end{bmatrix}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۸

$$AB = I \Rightarrow \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 2 & b & a \\ 3 & a & 2 \\ a & -2 & b \end{bmatrix} \times \frac{1}{\gamma} \begin{bmatrix} 2 & 3 & a \\ b & a & -2 \\ a & 2 & b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 4 + b^2 + a^2 & ab + 2a + 6 & 2a - 2b + ab \\ 6 + ab + 2a & 13 + a^2 & a + 2b \\ 2a - 2b + ab & a + 2b & a^2 + b^2 + 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 49 & 0 & 0 \\ 0 & 49 & 0 \\ 0 & 0 & 49 \end{bmatrix}$$

$$A \text{ درایه سطر سوم و ستون سوم} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} = 5$$

مجموع عناصر روی قطر اصلی ماتریس $A = 9 + 7 + 5 = 21$

روش دوم:

$$A = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}}_B \underbrace{\begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}}_C \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی BC با مجموع درایه‌های قطر اصلی CB فرقی نمی‌کند بنابراین داریم:

مجموعه درایه‌های قطر اصلی $CB =$ مجموعه درایه‌های قطر اصلی A

$$CB = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$$

CB مجموع درایه‌های قطر اصلی $= (7+0+0) + (0+0+9) + (0+5+0) = 21$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۱

نکته: سطر i ام ماتریس ABC برابر است با: $(A \text{ سطر } i \text{ ام}) \times B \times C$

$$A \text{ سطر سوم ماتریس} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & 7 & -2 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 7 + 1 - 5 = 3$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۲

$$(A+B)^T = (A+B)(A+B) = (A+B)A + (A+B)B$$

$$= A^T + B \times A + A \times B + B^T$$

بنابه فرض $A \times B = -2B \times A$ است؛ پس نتیجه می‌شود:

$$(A+B)^T = A^T + B \times A - 2B \times A + B^T$$

$$= A^T - B \times A + B^T$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۳

برای این‌که ماتریس‌های $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix}$ تعویض پذیر باشند، باید داشته باشیم:

$$A \times B = B \times A \Rightarrow \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} a-1=5 \\ 3b-a=3-a \\ -1 & a-b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a-1 & 3-a \\ b-2 & 6-b \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a-1=5 \\ 3b-a=3-a \\ b-2=-1 \\ a-b=6-b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=6 \\ b=1 \end{cases}$$

بنابراین ماتریس $B = \begin{bmatrix} 1 & 6 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ با ماتریس A تعویض پذیر است.

۶۴ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$(BA = A \xrightarrow{A \times} ABA = A^2 \xrightarrow{(AB=B) \text{ فرض}} BA = A^2 \xrightarrow{BA=A} A^2 = A$$

$$(AB = B \xrightarrow{B \times} BAB = B^2 \xrightarrow{(BA=A) \text{ فرض}} AB = B^2 \xrightarrow{AB=B} B^2 = B$$

$$(A+B)^2 = (A+B)(A+B) = A^2 + BA + AB + B^2 = A + A + B + B = 2(A+B)$$

$$(A+B)^3 = (A+B)^2(A+B) = 2(A+B)(A+B) = 2(A+B)^2 = 2 \times 2(A+B) = 4(A+B)$$

۶۵ (۴) (۳) (۲) (۱)

بنا به فرض $A^2 = I - A$ داریم:

$$A^2(A+I)^2 = (I-A)(A^2+2A+I) = (I-A)(I-A+2A+I) = (I-A)(2I+A) = 2I - A - A^2 = 2I - A - (I-A) = I$$

۶۶ (۴) (۳) (۲) (۱)

چون $A^2 = \bar{O}$ پس $A^3 = \bar{O}$ و می توان نوشت:

$$A(I-A)^3 = A(I-2A+3A^2-A^3) = A(I-2A+\bar{O}-\bar{O}) = AI-2A^2 = A - \bar{O} = A$$

۶۷ (۴) (۳) (۲) (۱)

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن گاه داریم $A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow A^2 - (1+0)A + (1 \times 0 - (-2) \times 1)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^2 = A - 2I \Rightarrow A \times A^2 = A \times (A - 2I) \Rightarrow A^3 = A^2 - 2A$$

$$\xrightarrow{A^2 = A - 2I} A^3 = A - 2I - 2A \Rightarrow A^3 = -A - 2I$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ n = -2 \end{cases} \Rightarrow n^m = (-2)^{-1} = -\frac{1}{2}$$

۶۸ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^2 + B^2 + AB + BA = A^2 + AB + B^2 + BA = A(A+B) + B(B+A) = A(A+B) + B(A+B) = (A+B)(A+B) = (A+B)^2$$

$$\xrightarrow{A+B=2AB} A^2 + B^2 + AB + BA = (2AB)^2 = 4(AB)^2$$

۶۹ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$M = (A+I)(B+I) = (A+I)B + (A+I)I = AB + IB + AI + I^2 = AB + B + A + I \xrightarrow{(A+B+AB=\bar{O}) \text{ فرض}} M = \bar{O} + I = I$$

۷۰ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^2 + I = A^2 + I^2 = (A+I)(A^2 - AI + I^2) = (A+I)(A^2 - A + I) \quad (1)$$

$$(A^2 - A - 2I = \bar{O}) \Rightarrow A^2 - A = 2I \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow A^2 + I = (A+I)(2I + I) = 3AI + 2I^2 = 3A + 2I$$

$$13 + a^2 = 49 \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = \pm 6$$

$$\Rightarrow 4 + b^2 + a^2 = 49 \Rightarrow b^2 = 49 - 4 - 36 = 9 \Rightarrow b = \pm 3$$

چون $a + 2b = 0$ پس a و b مختلف علامت هستند.

اگر $a = 6$ و $b = -3$ باشند در تساوی های $6 + ab + 2a = 0$ و $6 + ab + 2a = 0$ صدق می کنند. اما $a = -6$ و $b = 3$ در تساوی های فوق صدق نمی کنند پس تنها جواب قابل قبول $a = 6$ و $b = -3$ است.

۵۹ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A(A+2I) = A^2 + 2AI = A^2 + 2A \xrightarrow{(A^2 = -A-I) \text{ فرض}} A(A+2I) = -A - I + 2A = A - I$$

۶۰ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$\text{بنا به فرض در ماتریس } A = \begin{bmatrix} a-2 & 4 & -7 \\ b & 0 & b+2 \\ 7 & a & 0 \end{bmatrix} \text{ برای هر } i \text{ و } j$$

داریم $a_{ij} = -a_{ji}$ پس نتیجه می شود:

$$a_{11} = -a_{11} \Rightarrow a_{11} = 0, a_{22} = -a_{22} \Rightarrow a_{22} = 0, a_{33} = -a_{33} \Rightarrow a_{33} = 0$$

بنابراین $a - 2$ باید صفر باشد که نتیجه می دهد $a = 2$ در ادامه داریم:

$$a_{12} = -a_{21} \Rightarrow 4 = -b \Rightarrow b = -4$$

$$a_{23} = -a_{32} \Rightarrow b + 2 = -a \Rightarrow b = -2 - 2 = -4$$

$$\text{بنابراین } A = \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix} \text{ و داریم:}$$

$$A^2 = A \times A = \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -65 & 0 & 0 \\ 0 & -20 & 0 \\ 0 & 0 & -53 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه های قطر اصلی}} -65 - 20 - 53 = -138$$

۶۱ (۴) (۳) (۲) (۱)

بنا به فرض $A + B = I$ و $A = BC$ می باشد. داریم:

$$AC - C = (A - I)C = (I - B - I)C = -BC = -A$$

۶۲ (۴) (۳) (۲) (۱)

بنا به فرض $A + B = I$ و $A = BC = CB$ می باشد. داریم:

$$AC - CA = CBC - CA = C(BC - A) = C(BC - BC) = C \times \bar{O} = \bar{O}$$

۶۳ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^2 + 2A + I = \bar{O} \xrightarrow{\times A} A^3 + 2A^2 + IA = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^3 + 2A^2 + A = \bar{O} \Rightarrow A^2 + 2A^2 + 2A + I = 2A + I$$

$$\Rightarrow (A+I)^2 = 2A + I \Rightarrow (A+I)^2 - I = 2A$$

$$\Rightarrow (A+I)^2 + (-I)^2 = 2A$$

با فرض $B = A + I$ و $C = -I$ داریم $B^2 + C^2 = 2A$ در نتیجه:

$$B - C = A + I - (-I) = A + I + I = A + 2I$$

اما بنابه فرض، $AB - BA = 2I$ است؛ پس نتیجه می‌شود:

$$(A + I)(B - I) - (B - I)(A + I) = 2I$$

۷۷

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = 2A$$

$$A^3 = A^2 \times A = 2A \times A = 2A^2$$

$$\Rightarrow A^3 = 2(2A) = 4A, A^4 = A^3 \times A = 4A \times A$$

$$= 4A^2 = 4(2A) = 8A, A^5 = A^4 \times A = 8A \times A$$

$$= 8A^2 = 8(2A) = 16A$$

پس جمع درایه‌های A^5 برابر $64 = 16(1+1+1+1)$ است.

۷۸

نکته: اگر $A^r = \lambda A$ باشد، آن‌گاه $A^k = \lambda^{k-1} A$ است. (k عدد طبیعی است)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1+1 & 1+1 \\ 2+2 & 2+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 4 & 4 \end{bmatrix} = A$$

$$A^3 = A^2 \times A = A \times A = A^2 = A \xrightarrow{\text{به طور استقرایی}} A^n = A$$

پس $A^{100} = A$ می‌باشد.

۷۹

$$A^2 = A \times A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 \times A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^4 = A^3 \times A = (-I) \times A = -A, A^5 = A^4 \times A = (-A) \times A = -A^2$$

$$A^6 = A^5 \times A = (-A^2) \times A = -A^3 = -(-I) = I$$

پس کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $A^n = I$ است، $n = 6$ می‌باشد.

۸۰

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$A - A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = 2I$$

$$B = \frac{1}{2^{\lambda-n}} (A - A^2)^n = \frac{1}{2^{\lambda-n}} (2I)^n = \frac{2^n}{2^{\lambda-n}} I^n = \frac{2^n}{2^{\lambda-n}} I$$

برای این‌که ماتریس B برابر I باشد باید داشته باشیم:

$$\frac{2^n}{2^{\lambda-n}} = 1 \Rightarrow 2^n = 2^{\lambda-n} \Rightarrow n = \lambda - n \Rightarrow 2n = \lambda \Rightarrow n = 4$$

۸۱

$$A^2 = \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2 & 2a \\ 0 & a^2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 \times A = \begin{bmatrix} a^2 & 2a \\ 0 & a^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^3 & 3a^2 \\ 0 & a^3 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^3 \times A = \begin{bmatrix} a^3 & 3a^2 \\ 0 & a^3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^4 & 4a^3 \\ 0 & a^4 \end{bmatrix}$$

۷۱

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه داریم:

$$A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 1 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow A^2 - (1+6)A + (6 \times 1 - 4 \times 1)I = \bar{O} \Rightarrow A^2 = 7A - 2I$$

$$\Rightarrow A \times A^2 = A \times (7A - 2I) \Rightarrow A^3 = 7A^2 - 2A$$

با قرار دادن A^2 در عبارت داده‌شده داریم:

$$A^3 - 7A^2 + 2A + 4I = 7A^2 - 2A - 7A^2 + 2A + 4I = 4I$$

۷۲

بنابه فرض $A^2 = A$ و $AB = I$ است. داریم:

$$A^2 B^2 = A(A^2 B^2) \xrightarrow{A^2=A} A^2 B^2 = A(AB^2)$$

$$= A^2 B^2 = AB^2 = (AB)B = IB = B$$

۷۳

$$(فرض) AB + BA = I \Rightarrow A \times (AB + BA) = A \times I$$

$$\Rightarrow A^2 B + ABA = A$$

$$(فرض) AB + BA = I \Rightarrow (AB + BA) \times A = I \times A$$

$$\Rightarrow ABA + BA^2 = A$$

از تفاضل دو تساوی فوق نتیجه می‌شود:

$$A^2 B - BA^2 = A - A = \bar{O}$$

۷۴

$$(فرض) A^2 + 3A - I = 0 \Rightarrow A^2 = -3A + I \xrightarrow{\text{ضرب در } U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ از راست}}$$

$$A^2 U = (-3A + I)U = -3AU + U \xrightarrow{\text{ضرب در } A \text{ از چپ}} A^3 U$$

$$= A(-3AU + U) = -3A^2 U + AU$$

$$\xrightarrow{A^2 U = -3AU + U} A^3 U = -3(-3AU + U) + AU$$

$$\Rightarrow A^3 U = 10AU - 3U \xrightarrow{U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, AU = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}} A^3 U = 10 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} - 3 \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 \\ 1 \end{bmatrix}$$

۷۵

$$(AB)^2 = (AB)(AB) = A(BA)B \xrightarrow{(فرض) AB = \lambda BA}$$

$$(AB)^2 = A \left(\frac{AB}{\lambda} \right) B \Rightarrow (AB)^2 = \frac{1}{\lambda} (A^2 B) B = \frac{1}{\lambda} A^2 B^2$$

$$\Rightarrow (AB)^2 - A^2 B^2 = \frac{1}{\lambda} A^2 B^2 - A^2 B^2$$

$$\Rightarrow (AB)^2 - A^2 B^2 = \left(\frac{1}{\lambda} - 1 \right) A^2 B^2 = \frac{1-\lambda}{\lambda} A^2 B^2$$

۷۶

$$(A + I)(B - I) - (B - I)(A + I)$$

$$= (A + I)B - (A + I)I - (B - I)A - (B - I)I$$

$$= AB + IB - AI - I^2 - BA + IA - BI + I^2$$

$$= AB + B - A - I - BA + A - B + I = AB - BA$$

۸۶ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}, A^3 = A^2 \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

و به طور استقرایی نتیجه می‌شود $A^k = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 1 \end{bmatrix}$

$$B^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, B^3 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و مجدداً به طریق استقرایی نتیجه می‌شود $B^k = \begin{bmatrix} 1 & k \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، پس می‌توان نوشت:

$$A^k \times B^k = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & k \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & k \\ k & k+1 \end{bmatrix}$$

۸۷ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^T - A + I = \bar{O} \Rightarrow A^T = A - I \Rightarrow AA^T = A(A - I)$$

$$\Rightarrow A^T = A^T - AI = A^T - A$$

با قرار دادن $A^T = A - I$ در تساوی اخیر نتیجه می‌شود:

$$A^T = (A - I) - A = -I$$

$$A^{T^0} = (A^T)^1 = (-I)^1 = (-1)^1 I^1 = -I$$

۸۸ (۴) (۳) (۲) (۱)

نکته: اگر $C^k = \bar{O}$ باشد، آن‌گاه $C^n = \bar{O}$ ($n \geq k$)

$$C = (A + B)(A - B) = (A + B)A - (A + B)B$$

$$= A^2 + BA - AB - B^2$$

$$BA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \text{ و } AB = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}, A^2 = B^2 = I \text{ بنا به فرض}$$

می‌باشد. پس داریم:

$$C = (A + B)(A - B) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix}$$

$$C^2 = C \times C = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \bar{O} \Rightarrow C^{1401} = \bar{O}$$

۸۹ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$\text{بنا به فرض } A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \text{ می‌باشد. داریم:}$$

نکته: اگر $[d_{ij}] = (A \times B) \times C = [d_{ij}]$ آن‌گاه:

$$d_{ij} = (\text{ستون } j \text{ از } C) (\text{ماتریس } B) (\text{سطر } i \text{ از } A)$$

$$A^T (\text{ستون اول } A) (\text{ماتریس } A) (\text{سطر سوم } A) = \text{درایه نظیر سطر سوم و ستون اول } A^T$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T (\text{ستون اول } A) (\text{ماتریس } A) (\text{سطر سوم } A) = \text{درایه نظیر سطر سوم و ستون اول } A^T = [1 \ 0 \ 0] \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = 1 \times 1 + 0 \times 0 + 0 \times 1 = 1$$

۹۰ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A + I = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$(A + I)^T = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$$

و به طور استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^n = \begin{bmatrix} a^n & \text{مجموع درایه‌های قطری اصلی} \\ 0 & a^n \end{bmatrix} \rightarrow a^n + a^n = 2a^n$$

۸۲ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 16 \\ 0 & 49 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A^T \text{ درایه سطر اول و ستون دوم } = 16 = \frac{7^2 - 1}{3}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 1 & 16 \\ 0 & 49 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 114 \\ 0 & \text{O} \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A^3 \text{ درایه سطر اول و ستون دوم } = 114 = \frac{7^3 - 1}{3}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$B = A^{\Delta^0} = \begin{bmatrix} 1 & b_{12} \\ 0 & \text{O} \end{bmatrix} \Rightarrow b_{12} = \frac{7^{\Delta^0} - 1}{3}$$

۸۳ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^T = A^T \times A = -I \times A = -A, A^4 = A^T \times A^T = (-I)^2 = I$$

$$A^{\Delta^0} = A^{\Delta^0} \times A = I \times A = A, A^{\Delta^1} = A^{\Delta^0} \times A = A \times A = A^2 = -I$$

بنابراین به طور استقرایی نتیجه می‌شود توان‌های A با دوره تناوب ۴ تکرار می‌شود:

$$(A + A^2 + A^3 + A^4) + (A^{\Delta^0} + A^{\Delta^1} + A^{\Delta^2} + A^{\Delta^3}) + \dots$$

$$+ (A^{2017} + A^{2018} + A^{2019} + A^{2020}) + A^{2021} + A^{2022}$$

$$= \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}} + \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}} + \dots + \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}}$$

$$+ A + (-I) = A - I$$

۸۴ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$A^T = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}, A^3 = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^{2010} = (A^3)^{670} = I^{670} = I$$

۸۵ (۴) (۳) (۲) (۱)

$$M^T = M \times M = \begin{bmatrix} 2 \cos^2 \theta & \sin 2\theta \\ \sin 2\theta & 2 \sin^2 \theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \cos^2 \theta & \sin 2\theta \\ \sin 2\theta & 2 \sin^2 \theta \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow M^T = \begin{bmatrix} 4 \cos^4 \theta + \sin^2 2\theta & 2 \cos^2 \theta \sin 2\theta + 2 \sin^2 \theta \sin 2\theta \\ 2 \cos^2 \theta \sin 2\theta + 2 \sin^2 \theta \sin 2\theta & \sin^2 2\theta + 4 \sin^4 \theta \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\sin 2\theta = 2 \sin \theta \cos \theta}$$

$$\begin{bmatrix} 4 \cos^4 \theta (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) & 2 \sin 2\theta (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) \\ 2 \sin 2\theta (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) & 4 \sin^4 \theta (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) \end{bmatrix}$$

$$= 2 \begin{bmatrix} 2 \cos^4 \theta & \sin 2\theta \\ \sin 2\theta & 2 \sin^4 \theta \end{bmatrix} = 2M$$

$$M^T = M^T \times M = (2M)M = 2M^T = 2(2M) = 4M$$

۹۴ ۱ ۲ ۳ ۴

$$(AB) = A \xrightarrow{\times A} ABA = A^2 \xrightarrow{(BA=B)} AB = A^2$$

$$\Rightarrow A = A^2$$

در نتیجه $(n \geq 2) A^n = A$ و می توان نوشت:

$$A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140} = \underbrace{A + A + A + \dots + A}_{140 \text{ مرتبه}} = 140A$$

۹۵ ۱ ۲ ۳ ۴

$$C = AB = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow C^2 = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow C^3 = -C \Rightarrow C^4 = C^2 \times C = -C \times C = -C^2 = C$$

$$\Rightarrow C^6 = C^3 \times C = C^2 = -C$$

و به صورت استقرایی نتیجه می شود $C^n = (-1)^{n-1}C$ و در ادامه داریم:

$$A^2 = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$C^n + A^2 = (-1)^{n-1} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} (-1)^n & (-1)^n \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (-1)^n + 1 & (-1)^n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه های ماتریس $C^n + A^2$ برابر است با $2 + 2(-1)^n$.

۹۶ ۱ ۲ ۳ ۴

$$AB = I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & \frac{1}{2} & -1 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c \\ 0 & d & e \\ 0 & 0 & f \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} a & b-d & c-e+f \\ 0 & \frac{1}{2}d & \frac{1}{2}e-f \\ 0 & 0 & \frac{1}{4}f \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow a=1, d=2, f=4$$

$$\Rightarrow b-d=0 \Rightarrow b=d=2, \frac{1}{2}e-f=0 \Rightarrow e=2 \times 4 = 8$$

$$c-e+f=0 \Rightarrow c-8+4=0 \Rightarrow c=4$$

بنابراین $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & 2 & 8 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$ و مجموع درایه های ماتریس B برابر است با:

$$4+4+2+2+8+1=21$$

۹۷ ۱ ۲ ۳ ۴

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 0 & 9 \end{bmatrix}, A^3 = A^2 \times A$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 0 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 26 \\ 0 & 27 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^3 \times A = \begin{bmatrix} 1 & 26 \\ 0 & 27 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 80 \\ 0 & 81 \end{bmatrix}$$

$$(A+I)^6 = (A+I)^2 (A+I)^2 (A+I)^2$$

درایه سطر اول و ستون اول $a = (A+I)^6$

$= ((A+I)^2 \text{ ستون اول}) ((A+I)^2 \text{ ماتریس}) ((A+I)^2 \text{ سطر اول})$

$$= \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$a = \begin{bmatrix} 41 & 40 \\ 40 & 41 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 4 \end{bmatrix} = 41 \times 5 + 4 \times 40 = 205 + 160 = 365$$

درایه سطر اول و ستون دوم $b = (A+I)^6$

$= ((A+I)^2 \text{ ستون اول}) ((A+I)^2 \text{ ماتریس}) ((A+I)^2 \text{ سطر اول})$

$$= \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix}$$

$$b = \begin{bmatrix} 41 & 40 \\ 40 & 41 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix} = 4 \times 41 + 5 \times 40 = 164 + 200 = 364$$

بنابراین $a - b = 365 - 364 = 1$ می باشد.

۹۱ ۱ ۲ ۳ ۴

نکته:

$$(I+A)^n = \binom{n}{0}I + \binom{n}{1}A + \binom{n}{2}A^2 + \dots + \binom{n}{n}A^n$$

$$(I+A)^n = I + nA \quad \text{اگر } A^n = O \text{ (} n \geq 2 \text{) آن گاه:}$$

بنابه فرض، $A^2 = O$ است. پس می توان نوشت:

$$(I-A)^4 (I+A)^4 = (I-4A)(I+4A)$$

$$= I^2 + 4A - 4A - 2 \times 4A^2 = I + A - 2 \times 4A^2 = I + A$$

۹۲ ۱ ۲ ۳ ۴

$$(I+A)^4 = \binom{4}{0}I + \binom{4}{1}A + \binom{4}{2}A^2 + \binom{4}{3}A^3 + \binom{4}{4}A^4$$

$$\Rightarrow (I+A)^4 = I + 4A + 6A^2 + 4A^3 + A^4$$

$$(فرض) A^2 = A \Rightarrow A^3 = A^2 = A \Rightarrow A^4 = A^2 = A$$

نکته: اگر ماتریس A چنان باشد که $A^2 = A$,

$$A^n = A \text{ (} n \geq 2 \text{) آن گاه:}$$

$$(I+A)^4 = I + 4A + 6A + 4A + A = I + 15A$$

۹۳ ۱ ۲ ۳ ۴

$$A^2 = \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-3 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -3+1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 & 0 \\ 0 & 8 \end{bmatrix} = 8I$$

$$A^{40} = (A^3)^{13} A = (8I)^{13} A = 2^{39} I^{13} A = 2^{39} IA$$

$$= 2^{39} A = \begin{bmatrix} -2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \end{bmatrix}$$

بنابراین به صورت استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^n = \begin{cases} A & \text{فرد } n \\ I & \text{زوج } n \end{cases}$$

بنابراین داریم:

$$A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2n} = A + I + A + I + \dots + I \\ = 100A + 100I = \begin{bmatrix} 0 & 100 \\ 100 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 100 & 0 \\ 0 & 100 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 100 & 100 \\ 100 & 100 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & \sqrt{2} & 0 \\ \sqrt{8} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & \sqrt{2} & 0 \\ \sqrt{8} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{4} \end{bmatrix} \\ = \begin{bmatrix} \sqrt{16} & 0 & 0 \\ 0 & \sqrt{16} & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{16} \end{bmatrix} = \sqrt{16}I$$

$$A^{10} = (A^2)^5 = (\sqrt{16}I)^5 = 16I^5 = 16I$$

پس مجموع درایه‌های قطر اصلی A^{10} برابر $16 + 16 + 16 = 48$ است.

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $A^n = \begin{bmatrix} a^n & 0 & 0 \\ 0 & b^n & 0 \\ 0 & 0 & c^n \end{bmatrix}$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^2 = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix} \Rightarrow A^3 = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 27 \end{bmatrix}$$

$$A^3 - 2A^2 + 5I = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 27 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 18 \end{bmatrix}$$

$$+ \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 14 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها برابر ۲۱ است.

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1^2 & 15 & 39 \\ 0 & 2^2 & 35 \\ 0 & 0 & 3^2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} 1^2 & 15 & 39 \\ 0 & 2^2 & 35 \\ 0 & 0 & 3^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1^3 & \circ & \circ \\ 0 & 2^3 & \circ \\ 0 & 0 & 3^3 \end{bmatrix}$$

پس ملاحظه می‌کنیم برای محاسبه درایه‌های قطرهای اصلی نیازی به

محاسبه درایه‌های بالای قطر اصلی نیست و داریم:

$$A^4 = \begin{bmatrix} 1^4 & \circ & \circ \\ 0 & 2^4 & \circ \\ 0 & 0 & 3^4 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌های قطر اصلی}} 1^4 + 2^4 + 3^4 = 1 + 16 + 81 = 98$$

بنابراین به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & \circ \\ 0 & 3^n \end{bmatrix}$. بنا به فرض

مجموع درایه‌های قطر اصلی برابر ۲۴۴ است. داریم:

$$3^n + 1 = 244 \Rightarrow 3^n = 243 = 3^5 \Rightarrow n = 5$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^3 \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -4 & 1 \end{bmatrix}$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{bmatrix}$ و مجموع

درایه‌های A^n برابر $2 - n$ است.

$$A^3 = A^2 \times A = (2A - I) \times A = 2A^2 - A$$

$$= 2(2A - I) - A = 3A - 2I$$

$$A^4 = A^3 \times A = (3A - 2I)A = 3A^2 - 2A$$

$$= 3(2A - I) - 2A = 4A - 3I$$

$$A^5 = A^4 \times A = (4A - 3I)A = 4A^2 - 3A$$

$$= 4(2A - I) - 3A = 5A - 4I$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^{10} = 10A - 9I$ لذا A^{10} و $b = -9$ و $(a, b) = (10, -9)$.

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -8 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & -2n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و در ادامه داریم:

$$B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^n$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \dots + \begin{bmatrix} 1 & -2n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} n & -2 - 4 - 6 - \dots - 2n \\ 0 & n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} n & -n(n+1) \\ 0 & n \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 2n - n^2 - n = n - n^2$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I \Rightarrow A^3 = A^2 A = IA = A$$

$$A^4 = A^3 A^2 = I \times I = I$$

$$A^5 = A^4 A = IA = A$$

$$A^4 = A^2 A^2 = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 8 \\ 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & 8 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^{11} = \begin{bmatrix} 2^{10} & 0 & 2^{10} \\ 0 & 1 & 0 \\ 2^{10} & 0 & 2^{10} \end{bmatrix}$$

(مجموع درایه‌های قطر اصلی) - (مجموع درایه‌های A^{11})

$$= (4 \times 2^{10} + 1) - (2 \times 2^{10} + 1) = 2 \times 2^{10} = 2^{11}$$

۱۱۰ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = A$$

بنابراین $A^{2k+1} = A$ (عدد طبیعی k) و داریم:

$$A^{42} + A^{55} = A^{41} \times A + A^{2 \times 27 + 1} = A \times A + A = A^2 + A$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

۱۱۱ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^{100} = (A^2)^{50} \times A = I^{50} \times A = I \times A = A$$

۱۱۲ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$a_{ij} = |i - j| + |j - i| \Rightarrow A = [a_{ij}] = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \bar{O} \Rightarrow A^k = \bar{O} (k \geq 2)$$

$$B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{100} = A + A^2 + \bar{O} + \dots + \bar{O}$$

$$= A + A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 8 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 8 + 2 + 2 = 12$

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & x & y \\ 0 & b & z \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $A^n = \begin{bmatrix} a^n & \circ & \circ \\ 0 & b^n & \circ \\ 0 & 0 & c^n \end{bmatrix}$

۱۰۵ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = (A^2) \times (A^2)$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

۱۰۶ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9-6 & -9+9-4 & 12-12+4 \\ 6-6 & -6+9-4 & 8-12+4 \\ -2 & 3-1 & -4+1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^2 A^2 = \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 9-8 & -12+4+8 & 12-12 \\ 0 & 1 & 0 \\ -6+6 & 8-2-6 & -8+9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

۱۰۷ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^3 = (A \text{ سطر اول}) \times A \times A = [2 \ 1 \ 5] \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= [6 \ 2 \ 24] \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} = [30 \ 6 \ 86]$$

۱۰۸ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \text{ و } A^3 = (A \text{ سطر اول}) \times A \times A$$

$$\Rightarrow A^3 = \text{درایه سطر اول ماتریس } A^3 = [3 \ -3 \ 4] \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= [3 \ -4 \ 4] \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = [1 \ -1 \ 0]$$

۱۰۹ (۴ ۳ ۲ ۱)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^{49} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 49 & 1 & 0 \\ 1+2+3+\dots+49 & 49 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow x = 1+2+3+\dots+49 = \frac{49(49+1)}{2} = 49 \times 25 = 1225$$

۱۱۷ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^4 = A^3 A = (-I)A = -A, \quad A^5 = A^4 A = -A^2,$$

$$A^6 = A^5 A = (-A^2)A = -A^3 = I$$

بنابراین:

$$A + A^2 + A^3 + A^4 + A^5 + A^6 = A + A^2 + A^3 - A - A^2 - A^3 = O$$

و به طور تناوبی نتیجه می‌شود:

$$A^7 + A^8 + A^9 + A^{10} + A^{11} + A^{12}$$

$$= A^{13} + A^{14} + A^{15} + A^{16} + A^{17} + A^{18}$$

$$= A^{19} + A^{20} + A^{21} + A^{22} + A^{23} + A^{24} = O$$

$$2I + A + A^2 + \dots + A^{24} + A^{25} = 2I + O + A^{25}$$

$$= 2I + (A^2)^{12} A = 2I + (-I)^{12} A = 2I - A$$

$$= 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{جمع درایه‌ها}} 2+1-1+1=3$$

۱۱۸ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -7 & 0 & -16 \\ -6 & 1 & -12 \\ 4 & 0 & 9 \end{bmatrix}$$

$$A^2 + 2A = \begin{bmatrix} -7 & 0 & -16 \\ -6 & 1 & -12 \\ 4 & 0 & 9 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 6 & 0 & 16 \\ 6 & -2 & 12 \\ -4 & 0 & -10 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^2 + 2A)^{10} = (-I)^{10} = I^{10} = I$$

۱۱۹ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & -8 & 4 \\ 4 & -3 & 2 \\ -8 & 8 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^2 - 2A = \begin{bmatrix} 9 & -8 & 4 \\ 4 & -3 & 2 \\ -8 & 8 & -3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 10 & -8 & 4 \\ 4 & -2 & 2 \\ -8 & 8 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^2 - 2A + 2I)^6 = (-I + 2I)^6 = I^6 = I$$

۱۱۳ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 6 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 6 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix} = 6I$$

$$A^{40} = (A^3)^{13} A = (6I)^{13} A = 6^{13} I^{13} A = 6^{13} I A = 6^{13} A$$

$$\frac{1}{36^6} A^{40} = \frac{6^{13}}{36^6} A = \frac{6^{13}}{6^{12}} A = 6A = \begin{bmatrix} 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 12 \\ 18 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع درایه‌ها} = 36$$

۱۱۴ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -4 & 4 \\ -2 & 2 & -2 \\ 2 & -2 & 2 \end{bmatrix} = 2A^2$$

$$A^4 = A^3 \times A = 2A^2 \times A = 2A^3 = 2 \times 2A^2 = 4A^2$$

$$A^5 = A^4 \times A = 4A^2 \times A = 4A^3 = 4 \times 2A^2 = 8A^2$$

:

$$A^n = 2^{n-2} A^2 (n \geq 3) \Rightarrow A^{100} = 2^{98} A^2 = 2^k A^2 \Rightarrow k = 98$$

۱۱۵ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

:

$$A^{n+1} = \begin{bmatrix} 2^n & 0 & 2^n \\ 0 & 1 & 0 \\ 2^n & 0 & 2^n \end{bmatrix} (n \geq 1)$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 4 \times 2^n + 1 = 2^{n+2} + 1$$

۱۱۶ (۱) (۲) (۳) (۴)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1+2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 0 \\ 1+2+3 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^3 A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 0 \\ 1+2+3 & 3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 1+2+3+4 & 4 & 1 \end{bmatrix}$$

۱۲۵

$$ABC = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$(ABC)^2 = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ -\frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$(ABC)^3 = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{3}}{2} \\ -\frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین کمترین مقدار n برابر ۳ است.

۱۲۶

نکته: دترمینان ماتریس $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ برابر $|A| = ad - bc$ است.

$$\begin{vmatrix} a & -b \\ 2 & 3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a & b \\ 6 & -5 \end{vmatrix} = 32 \Rightarrow 3a + 2b - (-5a - 6b) = 32$$

$$\Rightarrow 8b + 8a = 32 \Rightarrow a + b = 4, \begin{vmatrix} 4a & b \\ -4 & 1 \end{vmatrix} = 4a + 4b$$

$$= 4(a + b) = 4 \times 4 = 16$$

۱۲۷

نکته: اگر A و B دو ماتریس مربعی و هم‌مرتبه باشند آن‌گاه $|AB| = |A||B|$.

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 3 \times 1 - 1 \times 1 = 2$$

$$B = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow |B| = 4 \times 3 - 0 \times 2 = 12$$

$$\frac{|A^2 + AB|}{|B^2 + BA|} = \frac{|A(A+B)|}{|B(B+A)|} = \frac{|A||A+B|}{|B||B+A|}$$

$$= \frac{|A|}{|B|} = \frac{2}{12} = \frac{1}{6}$$

۱۲۸

$$A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I \Rightarrow A^2 = A^2 A = IA = A$$

$$A^4 = (A^2)^2 = I^2 = I, A^6 = A^4 A = IA = A, \dots, A^{2n-1} = A$$

$$B = A + A^3 + A^5 + \dots + A^{2n-1} = \underbrace{A + A + A + \dots + A}_n = nA$$

$$\Rightarrow |B| = |nA| = n^2 |A| = n^2 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{vmatrix} = n^2(-4+3) = -n^2$$

۱۲۹

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & 4 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = A^2 A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & 4 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^3 + 3I)^4 = (-I + 3I)^4 = (2I)^4 = 16I^4 = 16I$$

۱۳۱

$$A - kI = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -2 \\ -1 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} k & 0 & 0 \\ 0 & k & 0 \\ 0 & 0 & k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix}$$

$$(A - kI)^2 = \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k^2 - 1 & 2k - 2 & 4k - 4 \\ 2k - 2 & k^2 - 1 & 4k - 4 \\ 2 - 2k & 2 - 2k & k^2 - 6k + 5 \end{bmatrix}$$

به ازای $k=1$ داریم $(A - I)^2 = \bar{O}$ ، پس کمترین مقدار $n+k$ برابر $3+1=4$ است.

۱۳۲

$$4A^2 = 2A \Rightarrow A^2 = \frac{1}{2}A \Rightarrow A^2 \times A = \frac{1}{2}A \times A \Rightarrow A^3 = \frac{1}{2}A^2$$

$$= \frac{1}{2}(\frac{1}{2}A) = \frac{1}{4}A, A^4 = A^3 A = (\frac{1}{4}A)A$$

$$= \frac{1}{4}A^2 = \frac{1}{4}(\frac{1}{2}A) = \frac{1}{8}A$$

۱۳۳

$$A^2 = A \Rightarrow 4A^2 = 4A \Rightarrow 4A^2 - 4A + I = I \Rightarrow (2A - I)^2 = I$$

$$\Rightarrow 2^2(A - \frac{1}{2}I)^2 = I \Rightarrow (A - \frac{1}{2}I)^2 = \frac{1}{4}I$$

$$\Rightarrow (A - \frac{1}{2}I)^4 = (\frac{1}{4}I)^2 = \frac{1}{16}I = \frac{1}{64}I$$

۱۳۴

$$2I - A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(2I - A)^2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(2I - A)^3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 6 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$(2I - A)^{100} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 200 & 1 & 0 \\ 100 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 303$$

۱۳۴

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^3 = A^2 A = (-I)A = -A$$

$$A^4 = (A^2)^2 = (-I)^2 = I, A^5 = A^4 A = IA = A,$$

$$A + A^2 + A^3 + A^4 = A - I - A + I = \bar{O}$$

توان‌های A با تناوب ۴ تکرار می‌شود. پس می‌توان نوشت:

$$B = \underbrace{(A + A^2 + A^3 + A^4)}_{\bar{O}} + \underbrace{(A^5 + A^6 + A^7 + A^8)}_{\bar{O}} + \dots$$

$$+ \underbrace{(A^{2017} + A^{2018} + A^{2019} + A^{2020})}_{\bar{O}} + A^{2021} + A^{2022} = A - I$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |B| = (-1)(-1) - (-1)(1) = 1 + 1 = 2$$

۱۳۵

$$x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow \alpha + \beta = -\frac{-4}{1} = 4, \alpha\beta = \frac{1}{1} = 1$$

$$|A| = \begin{vmatrix} \alpha + \beta & \alpha + \beta \\ -\beta & \alpha \end{vmatrix} = \alpha(\alpha + \beta) + \beta(\alpha + \beta)$$

$$= (\alpha + \beta)^2 = 4^2 = 16$$

۱۳۶

نکته: اگر A یک ماتریس ۲×۲ باشد آن‌گاه |KA| = K^۲|A| (K عدد حقیقی)

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -a^2 & 0 \\ 0 & -a^2 \end{bmatrix} = -a^2 I$$

$$A^{fn} = (A^2)^{fn/2} = (-a^2 I)^{fn/2} = a^{fn} I^{fn/2} = a^{fn} I$$

$$A^{fn+1} = A^{fn} \times A = a^{fn} I \times A = a^{fn} A$$

$$A^{fn} + A^{fn+1} = a^{fn} I + a^{fn} A = a^{fn} (I + A) = a^{fn}$$

$$\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} \right) = a^{fn} \begin{bmatrix} 1 & -a \\ a & 1 \end{bmatrix}$$

$$|A^{fn} + A^{fn+1}| = a^{fn} \begin{vmatrix} 1 & -a \\ a & 1 \end{vmatrix} = a^{fn} (1 + a^2)$$

بنا به فرض درتیمینان فوق برابر $a^{n+25} + a^{n+27}$ می‌باشد در نتیجه داریم:

$$a^{fn} (1 + a^2) = a^{n+25} (1 + a^2) \Rightarrow a^{fn} = a^{n+25} \Rightarrow fn = n + 25$$

$$\Rightarrow 7n = 35 \Rightarrow n = 5$$

۱۳۷

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = -A$$

نکته: به طور کلی اگر $A^2 = \lambda A$ آن‌گاه $A^n = \lambda^{n-1} A$

$$A^{2022} = (-1)^{2021} A = -A$$

بنابه فرض $B = A + I$ در نتیجه:

$$A^{2022} + B = -A + A + I = I \Rightarrow |A^{2022} + B| = |I| = 1$$

۱۳۹

$$A + 2B = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 0 & -3 \end{bmatrix}, 2A - B = \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix}$$

$$(A + 2B) + 2(2A - B) = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 0 & -3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 10 & -22 \\ -10 & 8 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 15 & -25 \\ -10 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \Delta A = \begin{bmatrix} 15 & -25 \\ -10 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 3 & -5 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A| = 3 - 10 = -7$$

$$B = 2A - \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & -10 \\ -4 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |B| = -2 - 1 = -3, |A| + |B| = -7 - 3 = -10$$

۱۳۰

$$A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}, |A| = 3 \Rightarrow ad - bc = 3$$

$$A + I = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b \\ c & d+1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A + I| = (a+1)(d+1) - bc$$

$$A - I = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a-1 & b \\ c & d-1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A - I| = (a-1)(d-1) - bc$$

$$|A + I| + |A - I| = ad + a + d + 1 - bc + ad - a - d + 1 - bc$$

$$= 2(ad - bc) + 2 \Rightarrow |A + I| + |A - I| = 2 \times 3 + 2 = 8$$

۱۳۱

$$A^2 = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2 + bc & ab + bd \\ ac + cd & bc + d^2 \end{bmatrix}$$

$$(فرض) |A| = \Delta \Rightarrow ad - bc = \Delta \Rightarrow ad = bc + \Delta \quad (1)$$

$$(فرض) (a^2 + bc) + (bc + d^2) = T \Rightarrow a^2 + d^2 + 2bc = T$$

$$\Rightarrow a^2 + d^2 = T - 2bc \quad (2)$$

با قرار دادن (۱) و (۲) در تساوی فوق داریم:

$$= T - 2bc + 2(bc + \Delta) = T + 2\Delta$$

۱۳۲

$$a_{ij} = \begin{cases} i - j & i < j \\ i & i \geq j \end{cases} \Rightarrow A = [a_{ij}] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 2$$

$$b_{ij} = \begin{cases} i + 2j & i \leq j \\ 2 + j & i > j \end{cases} \Rightarrow B = [b_{ij}] = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow |B| = 18 - 15 = 3$$

$$AX = B \Rightarrow |AX| = |B| \Rightarrow |A| |X| = |B| \Rightarrow |X| = \frac{|B|}{|A|}$$

۱۳۳

$$A = [a_{ij}]_{2 \times 3} = [(-1)^i - j]_{2 \times 3} = \begin{bmatrix} -2 & -3 & -4 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$B = [b_{ij}]_{3 \times 2} = [(-1)^j + i]_{3 \times 2} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$$

$$A \times B = \begin{bmatrix} -2 & -3 & -4 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \\ 2 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -11 & -29 \\ -5 & -11 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A \times B| = (-11)(-11) - (-5)(-29) = 121 - 145 = -24$$

۱۴۴

$$\left| \begin{matrix} 1000 \log x & 100 \log x \\ 4 & 1 \end{matrix} \right| = -4 \Rightarrow 1000 \log x - 4 \times 100 \log x = -4$$

$$\Rightarrow (1000) \log x - 4 \times 100 \log x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (100 \log x)^2 - 4 \times 100 \log x + 4 = 0$$

$$\xrightarrow{100 \log x = t} t^2 - 4t + 4 = 0 \Rightarrow (t-2)^2 = 0$$

$$\Rightarrow t = 2 \Rightarrow 100 \log x = 2 \Rightarrow \log 100 \log x = \log 2$$

$$\Rightarrow \log x \times \log 100 = \log 2 \Rightarrow \log x = \frac{1}{2} \log 2 = \log \sqrt{2} \Rightarrow x = \sqrt{2}$$

۱۴۵

نکته: ۱- اگر A یک ماتریس 2×2 یا 3×3 باشد،
آن‌گاه $|A^n| = |A|^n$ (n عدد طبیعی است)
۲- اگر A یک ماتریس 2×2 و k یک عدد حقیقی باشد،
آن‌گاه $|kA| = k^2 |A|$
۳- اگر A یک ماتریس 3×3 و k یک عدد حقیقی باشد،
آن‌گاه $|kA| = k^3 |A|$

$$\left| \frac{1}{2} A^3 \right| = \left(\frac{1}{2} \right)^3 |A^3| = \frac{1}{8} |A|^3 = \frac{1}{8} \times 2^3 = \frac{1}{8} \times 8 = 1$$

۱۴۶

با توجه نکته تست قبل (شماره ۳) داریم:

$$\|A\| |A| = |A|^2 |A| = |A|^3 = 4^3 = 64$$

۱۴۷

$$\left| \begin{matrix} \tan \theta & \frac{1}{\cos \theta} \\ \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} & \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \end{matrix} \right|$$

$$= \tan \theta \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right) - \frac{1}{\cos \theta} \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right)$$

$$= \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right) \left(\tan \theta - \frac{1}{\cos \theta} \right) = \tan^2 \theta - \frac{1}{\cos^2 \theta}$$

با استفاده از اتحاد $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}$ نتیجه می‌شود:

$$\left| \begin{matrix} \tan \theta & \frac{1}{\cos \theta} \\ \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} & \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \end{matrix} \right| = \tan^2 \theta - (1 + \tan^2 \theta) = -1$$

۱۴۸

$$|A|^2 - 5|A| + 6 = 0 \Rightarrow (|A| - 2)(|A| - 3) = 0$$

$$\Rightarrow |A| = 2 \text{ یا } |A| = 3$$

چون درایه‌های ماتریس A اعداد طبیعی هستند، پس درایه‌های A بصورت زیر است:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 3 \times 1 - 1 \times 1 = 3 - 1 = 2$$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 4 - 1 = 3$$

پس کم‌ترین مقدار مجسموع درایه‌ها برابر $6 = 6 + 1 + 1 + 1 = 6$ است.

۱۳۸

$$2A = \begin{bmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{bmatrix} \Rightarrow |2A| = \begin{vmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow 2^2 |A| = |A|^2 + 4 \Rightarrow |A|^2 - 4|A| + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (|A| - 2)^2 = 0 \Rightarrow |A| = 2 \Rightarrow \|A\| |A| = |A|^2 |A| = 2^2 \times 2 = 8$$

۱۳۹

$$2A + 3I = \begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \frac{1}{2} \left(\begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^2 - (3+0)A + (3 \times 0 - 2(-1))I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^2 - 3A + 2I = \bar{O} \Rightarrow A^2 - 3A + 2I = \bar{O}$$

$$|A^2 - 3A| = |-2I| = (-2)^2 = 4$$

۱۴۰

$$C = A \times B = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ a & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & a \\ -1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 14 & 3a \\ 3a & a^2 + 5 \end{bmatrix}$$

$$|C| = 14(a^2 + 5) - 3a \times 3a = 14a^2 - 9a^2 + 70 = 5a^2 + 70$$

پس به ازای هر a حقیقی، $|C|$ همواره مثبت است.

۱۴۱

نکته: اگر A و B دو ماتریس مربعی هم‌مرتبه باشند،
آن‌گاه $|AB| = |BA| = |A| |B|$

$$A \times B = \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 7 & 10 \end{bmatrix} \Rightarrow |A \times B| = 7 \times 10 - 7 \times 8 = 70 - 56 = 14$$

چون درترمینان ماتریس $B \times A$ با درترمینان ماتریس $A \times B$ برابر است،
پس از بین گزینه‌ها تنها ماتریس $\begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & 2 \end{bmatrix}$ برابر $B \times A$ می‌تواند باشد.

۱۴۲

$$AC = \begin{bmatrix} 1 & a & 3 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ a & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2 + 10 & a + 2 \\ a + 2 & 3 \end{bmatrix}$$

$$(ACB = 5I) \Rightarrow |ACB| = 5^2 \Rightarrow |AC| |B| = 5^2$$

$$\Rightarrow ((3a^2 + 30) - (a+2)^2) \times 10^4 = 5^2$$

$$\Rightarrow 3a^2 + 30 - a^2 - 4a - 4 = 26$$

$$\Rightarrow 2a^2 - 4a = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = 2 \xrightarrow{\text{مجموع}} 2$$

۱۴۳

یادآوری: اگر $a > 0$ و مخالف ۱ باشد ($a \neq 1$) آن‌گاه برای هر x و y مثبت داریم:

$$\log_a x + \log_a y = \log_a^{xy} \quad (\text{الف})$$

$$\log_a^x - \log_a^y = \log_a^{\frac{x}{y}} \quad (\text{ب})$$

$$A = \begin{bmatrix} \log 5 & \log 2 \\ \log 2 & \log 5 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = (\log 5)^2 - (\log 2)^2$$

$$= (\log 5 - \log 2)(\log 5 + \log 2)$$

$$\Rightarrow |A| = \log \frac{5}{2} \times \log 10 = \log \frac{5}{2} \times 1 = \log \frac{5}{2}$$